

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΓ'

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦσι ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδοῦ Σταδίου 32.

1 Φεβρουαρίου 1887

Ὁ Ἡλίας Βερτέ (Elie Berthet), προσβύτατος πάντων τῶν ζώντων γάλλων μυθιστοριογράφων, καὶ ὁ μόνος ἐστὶ περιωζόμενος ἐκ τῆς περιαλήτου ἐκείνης μυθιστοριογραφικῆς πλειάδος, ἣν ἀπέτελεσαν ὁ Δυμάς, ὁ Ζύης, ὁ Φεβάλ, ὁ Βαλλζάκ, ὁ Σουλιέ καὶ ἡ Σιάνδη, εἶνε σήμερον πλέον ἢ ὀδοηκοντούτης. Τὰ μυθιστορήματά του, ὧν ἤρχισε τὴν συγγραφὴν νεαρὸς ἐστὶ μαθητῆς, μόλις εἰκοσαετής, ἀποτελοῦσι σήμερον ὑπερεκατοντάτομον συλλογὴν, ἔχουσι δέ, πλὴν ἄλλων καλῶν καὶ ποικίλων ἀρετῶν, τὸ σπάνιον τοῦτο καὶ μοναδικὸν ἴσως ἐν Γαλλίᾳ προσόν, ὅτι οὐδεμία αὐτῶν σειρὰ ἀφείλεται εἰς ξένην συνοργασίαν. Χρηστὸς ἀληθῶς τῶν γραμμάτων ἐργάτης, ὁ Βερτέ παρ' οὐδενὸς ἐδανείσθη, οὐδενὸς τὴν ἐργασίαν ἐξεμεταλλεύθη, οὐδ' ἐκάλυψε ξένους κόπους διὰ τοῦ ἰδίου ὀνόματος. Δὲν ἔχουσι ἴσως τὰ ἔργα του τὰς ἰδιότητας, αἵτινες ἐκρίνοντο μὲν ἄλλωτε ἀρεταί, κατεδικάσθησαν δὲ σήμερον πλέον ὡς ἐλαττώματα, τῶν πλείστων προϊόντων τῆς παλαιότερας γαλλικῆς μυθιστοριογραφίας: τὸ ὑπεράνθρωπον τῶν χαρακτῆρων, τὸ ἐξητημένον καὶ θαυμαστὸν τῶν περιπετειῶν, τὸν ληρύθειον ὄγκον τῆς φράσεως. Διακρίνοντάς ἄνωγ δὲ ἄλλων, μετρίωτέρον μὲν ἄλλ' ἀνθρωπινώτερον προτερημάτων: τῆς φυσικότητος περὶ τὴν εὑρεσιν, τῆς ἀληθείας τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων, καὶ τοῦ ἀνεπιπλάστου καὶ ἀκραιφνοῦς αἰσθήματος, ὅπερ δὲν ἐξάπτει μὲν εἰς φλόγας τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ θάλπει ὅμως ἡρέμα καὶ συγχινεῖ τὸν ἀναγνώστην. Τὰ προτερήματα ταῦτα ἔχει ἡ μυθιστορία, τῆς ἀρχόμεθα σήμερον δημοσιεύοντες τὴν μετάφρασιν. Ὁ Ἐμπρηστής (Incendiaire) εἶνε ἐκ τῶν νεωτάτων ἔργων τοῦ συγγραφέως, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι οἱ ἀναγνώσται τῆς Ἐστίας ἐμλουσι ἀνομολογήσει, ὅτι τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ ὠδήγησεν, ὡς πάντοτε, ἡ ἀδιάπτωτος ἡμῶν ἐπιθυμία νὰ παράσχωμεν αὐτοῖς ἀνάγνωσμα τερπνὸν καὶ εὐάρεστον.

Σ. τ. Δ.

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία Ἡλ. Βερτέ.—Μετάφρασις Α. Β.)

Α'.

Ὁ Ἀόρατος.

Ὀλίγα τινὰ ἔτη πρὸ τῆς ὀλεθρίας εἰσβολῆς, ἥτις τοσαύτας κατέλειπεν ἐν Γαλλίᾳ πενθίμους ἀναμνήσεις, οἱ κάτοικοι δῆμων τινῶν τοῦ Μορβάν διετέλουν περίτρομοι ἐξ ἐπανειλημμένων πυρκαϊῶν, αἵτινες ἐλυμαίνοντο τὴν χώραν. Ἰδίως δὲ οἱ τῆς Βωβραί, μικρᾶς πόλεως, κειμένης εἰς τριῶν ἢ τεσσάρων λευγῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Κλαμεσύ,

κατεῖχοντο ὑπὸ διαρκoῦς ἀγωνίας. Ἡ Βωβραί, ἣν καλοῦμεν μικρὰν πόλιν, ἀπλῶς καὶ μόνον ἵνα τὴν εὐχαριστήσωμεν, οὐδὲν ἄλλο κυρίως εἶνε ἢ κόμη μεγάλη, χιλίων ἢ χιλίων διακοσίων τὸ πολὺ ψυχῶν. Τρεῖς δὲ πυρκαϊαὶ εἶχον ἐκραγῆ ἐν αὐτῇ ἐντὸς ἐνὸς μόλις μηνός, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς περιχώροις, καὶ εὐκόλον εἶνε νὰ ἐννοηθῆ πόσον δίκαιος ἦτο καὶ βᾶσιμος ὁ τρόμος τῶν κατοίκων.

Καθ' ὃν χρόνον ἀκμαῖος ἐκράτει ὁ ἐναγωνίος οὗτος φόβος, χλιαρὰν τινα ἐσπέραν τοῦ αὐγοῦστος ἡμέρας καυστικωτάτης, νεανίας τις, φαίνόμενος εὐπόρος τεχνίτης, ἐξήρχετο τῆς πόλεως προφανῆ σκοπὸν ἔχων νὰ περιπατήσῃ. Ἦτο ὑψηλός, εὐσωμος, καὶ τὸ ἦθος αὐτοῦ ἐμαρτύρει βῶμην συνάμα καὶ χάριν. Ἡ μελάγχρους καὶ κανονικὴ μορφή του, ἣν ἐλαφρὸν περιέβαλλε γένειον, ἐξέφραζε νοημοσύνην καὶ εὐπροσηγορίαν καὶ τοι δὲ οἱ γαλανοὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἦσαν ἐνίοτε πληρεῖς μελαγχολίας, τὸ εὐμορφον αὐτοῦ στόμα ἐφαίνετο διαρκῶς ἑτοιμὸν εἰς μειδιᾶμα.

Ἐίπομεν ὅτι ὁ νέος ἐφαίνετο τεχνίτης, διότι ἦτο ἀπλούστατα ἐνδεδυμένος. Ἐφερε περισκελίδα καὶ κολόβιον ἐξ ἐρέας, χιτῶνα χρωματιστόν, πῖλον ἀχύρινον χονδρόπλεκτον, ἀλλὰ πάντα ταῦτα καθαριώτατα καὶ μετὰ χάριτος, ἦν πολλοὶ τῶν ἀπὸ τῆς πόλεως κομψευτῶν ἠδύναντο νὰ ζηλεύσωσι.

Ὁ νέος οὗτος ἐφαίνετο δημοτικώτατος καὶ ἀγαπητὸς ἐν Βωβραί. Οἱ κάτοικοι δέ, οἵτινες ἦσαν συνηγμένοι πρὸ τῶν θυρῶν των, ἵνα δειπνήσωσι προχείρως ἢ δροσιθῶσι καὶ συνομιλήσωσι, προσεφώνουν αὐτὸν παρερχόμενον μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης.

— Ὁ Κ. Νοέλ, ὁ μηχανικός! ἔλεγον. Καλημέραν Κύριε Νοέλ! Ζέστη σήμερον, ζέστη πολλή! Ὡραῖος καιρὸς διὰ τ' ἀμπέλια! θὰ τρυγήσωμεν γρήγορα. Τί λέτε; θὰ μᾶς ἀφήσουν τέλος πάντων ἡσυχους αὐτοὶ ποῦ μᾶς καίουν τὰ σπίτια;

Ὁ Νοέλ ἀπεκρίνετο εὐγενῶς καὶ προσηγόρωσ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἐκείνους ἀνθρώπους.

— Ἄς προσέχῃ καθεὶς τὸ σπίτι του ὡς τὸ σπίτι τοῦ γείτονος, ἔλεγε. Νὰ βοηθοῦμεθα μετὰ ξύμας, ἀλλ' ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μᾶς πρῶτον νὰ περιμένωμεν βοήθειαν.

Ἐχαιρέτιζε δὲ διὰ τῆς χειρὸς καὶ παρήρηγοτο, μὴ παρατηρῶν, ὅτι αἱ ὠραιότεραι νεάνιδες ἐτόξευον ἐπ' αὐτὸν τὰ βλέμματά των, καὶ ὅτι αἱ μητέρες πολλὴν διάθεσιν εἶχον νὰ τὸν κρατήσουν ἵνα συνομιλήσωσι μικρὸν μετ' αὐτοῦ.

Μετὰ μικρὸν ὁ Νοέλ εὐρέθη ἔξω τῆς πόλεως. Βλέπων δὲ ὅτι δὲν παρατηρεῖτο πλέον, μετέβαλεν ἐντελῶς ἦθος. Ἄντι τῆς φαιδρότητος ἐκείνης, ἦν ἐξέφραζε πρὸ μικροῦ ἡ μορφή του, ἡ φυσιογνωμία του ἐσκυθώπασε καὶ τὸ βῆμά του ἐγένετο βραδυτέρον.

Ὁ ἥλιος εἶχε δώσει ὀπισθεν τῶν μεγάλων νεφῶν, ἅτινα εἶχε συναθροίσει ὁ καύσων, παντελῆς δὲ ἡμερία κατεῖχε τοὺς ἀγρούς, πλὴν ὀλίγων ἐτι φωνῶν, ἀκουσμένων που καὶ που ἀπὸ τῶν ἀμπελώνων. Ὁ περιπατῶν ἔβαινε ὁδὸν ὄρεινὴν καὶ μονήρη. Φθὰς δὲ εἰς διασταύρωσιν τῆς ὁδοῦ πρὸς ἄλλον πλάγιον δρόμον, ὅστις ἐφαίνετο περιτρέχων τὴν πόλιν, ἔστη καὶ ἐθεώρησεν ἐμπρὸς του. Κάτι ἐσείετο ὑπὸ μικρὰν συστάδα δένδρων, μετ' ὀλίγων δὲ ἀνθρωπῶς τις φωνῶν ἠρήμημένον σκιάδιον καὶ φέρων, πλὴν τῶν ἄλλων ἐργαλείων του, τὴν μικρὰν σημαίαν τῶν ἐπαρχικῶν ὁδοστατῶν, κατηυθύνθη πρὸς αὐτόν.

— Σὺ εἶσαι, Γριβέ; ἠρώτησεν ὁ Νοέλ, ἅμα ὡς ἐκείνος ἐπλησίασεν εἰς ἀπόστασιν φωνῆς. Ἐφοβούμην μήπως εἶχες ἀφήσει τὴν θέσιν σου.

— Ὅχι, ὄχι! κύριε Νοέλ. Πῶς; Θὰ φύγω πρὶν ἔλθῃ ἡ κανονισμένη ὥρα; Εἶμαι δημόσιος ὑπάλληλος... καὶ ἂν μ' ἔβλεπε κανεὶς ἐπιθεωρητής... Ἐπειτα ἐπερίμενα νὰ ἔλθετε ἀπόψε.

Ὁ τίτλος οὗτος δημοσίου ὑπαλλήλου ὃν ἐλάμβανεν ὁ ὁδοστάτης, προὐκάλεσεν ἀσθενῆς μειδιάμα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ Νοέλ.

— Ἦναγκάσθην κ' ἐγὼ νὰ μείνω ἀργά εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου, εἶπε τείνων τὴν χεῖρά του πρὸς τὸν Γριβέ. Τί νέα λοιπόν;

— Τίποτε· οἱ ἄνθρωποι πηγαινοέρχονται εἰς τὰ κτήματά των, καθὼς πάντοτε.

— Πῶς; δὲν ἐπέρασαν τὴν ἡμέραν τίποτε ἄγνωστοι ἄνθρωποι, ἀλῆται, ἐπαῖται;..

— Δὲν ἄφησα τὸν δρόμον οὐδὲ στιγμὴν δὲν εἶδα τίποτε.

— Εὐχαριστῶ, Γριβέ. Ἀὔριον νὰ ἔχῃς πάλιν τὰ μάτια σου ἀνοικτά. Ἀφοῦ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι σηκώθηκαν εἰς τὸ πόδι, πρέπει νὰ σηκωθῶν καὶ οἱ καλοὶ. Θὰ τοὺς πιάσωμεν ὡς τὰ ὕστερα. Τώρα πηγαίνω νὰ ἰδῶ μήπως ἀνεκάλυψε τίποτε ὁ Γιάννης ὁ Ρεβού, ὁ τυφλοποντικῆς.

— Καὶ ποῦ εἶνε ὁ πτωχὸς ὁ Γιάννης; κύριε Νοέλ;

— Ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ ἀμπέλι τῆς Ριγγῶ, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πόλεως. Εἶνε ἄνωρίς ἀκόμη, καὶ δὲν πιστεύω νὰ ἐτελειώσῃ.

— Κάτι ἔχετε, κύριε Νοέλ! Εἶνε τώρα κάμ-

ποσος καιρὸς τοῦ μοῦ φαίνεσθε μελαγχολικὸς καὶ πολὺ ἀλλαγμένος.

— Ἐγὼ μελαγχολικός; καὶ διατί; ἠρώτησεν ἀμέσως ὁ Νοέλ. Μ' ἀνησυχῶν, εἶνε ἀλήθεια, αὐταὶ αἱ πυρκαϊαί, ἀλλ' αὐτὸ εἶνε φυσικόν. Εἶμαι σχεδὸν ὁ ἀρχηγὸς τῶν πυροσβεστῶν τῆς Βωβραί, διότι ὁ Κ. Δυβάλ, ὁ ἀρχιτέκτων, ὁ ὅποιος εἶνε καὶ ὑπολογαγὸς μας, ταξιδεύει πάντοτε, κ' ἐγὼ μόνος τὸν ἀναπληρῶν.

— Αὐτὸ εἶνε μόνον; Ἐμένα μοῦ φαίνεται... Ἄς ἦνε! Τὰ μυστικά σας εἶνε μυστικά σας.

— Ὀνειρεύεσαι, καλέ μου Γριβέ, ἀπάντησεν ἀποτόμως ὁ Νοέλ. Χαῖρε. Πηγαίνω, μήπως μοῦ φύγῃ ὁ Γιάννης, κ' ἔχω νὰ τοῦ διηγήσω.

Ἐσφιγξε καὶ πάλιν τὴν χεῖρα τοῦ Γριβέ, ἰσχυρότερον μάλιστα ἢ συνήθως, καὶ ἀπεμακρύνθη ἐνῶ ἐκείνος παρηκολούθει αὐτόν διὰ τοῦ βλέμματός σεῖων τὴν κεφαλὴν.

Ὁ Νοέλ εἶχε μεγάλως συγκινηθῆ ἐκ τῆς ὀξυδερκείας τοῦ ὁδοστάτου, κ' ἐνῶ εἰσῆρχετο εἰς τὴν ὁδόν, ἠτις ὡς εἶπομεν, περιέτρεχε τὴν πόλιν, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

— Θεέ μου! Φαίνεται λοιπόν ἀπὸ τὸ πρόσωπόν μου;

Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἡ Βωβραί εἶχε περίβολον ὑψηλῶν τειχῶν, ἐφ' ᾧ ἰκανῶς ἐναθρύνοντο οἱ σημερινοὶ τῆς κάτοικοι. Καὶ κατεστράφησαν μὲν ἤδη ἀπὸ μακροῦ τὰ τείχη ἐκεῖνα, ἀλλὰ διακρίνονται ἐτι που καὶ που ὄγκοι παλαιᾶς τοιχοδομῆς καὶ σπάνια τινὰ ἐρείπιων λείψανα, χρησιμεύοντα ὡς ὄρια κλήρων ἰδιωτικῶν, θεωρούμενα δὲ ὑπὸ τῶν ἐγγυρῶν ἀρχαιολόγων ὡς κατάλοιπα τῶν παλαιῶν ὀχυρωμάτων τῆς πόλεως.

Ὁ δρόμος ὃν ἔβαινε ὁ Νοέλ εἰσέδυν ἐλικοειδῆς ἀνάμεσον τῶν βρυσκεπῶν ἐκείνων πετρῶν, ἀρχαίων συντριμμάτων, ὅπου ἔβριθεν ὁ θάμνος καὶ ἡ κνιδῆ. Οὐδὲν οἶκημα εἶχε τὴν κυρίαν αὐτοῦ εἰσοδὸν ἀπὸ τῆς βαθείας ἐκείνης καὶ ἀνωμάλου ὁδοῦ, τῆς ἀπροσίτου εἰς ὑποζύγιον. Κατὰ σπάνια δὲ μόνον διαλείμματα ἐφαίνοντο μικραὶ τινες ταπειναὶ θύραι, προδήλως κηπαῖαι. Ὁ τόπος ἦτο ἔρημος, ὀλίγα δὲ τινὰ δένδρα, αὐτοφυῆ καὶ ἀκαλλιέργητα, προέχον κατὰ τὴν ἐσπερινὴν ἐκείνην ὥραν ἀμυδρὸν τι σκότος ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Ἄλλ' ὑπῆρχε φαίνεται κάτι προκαλοῦν ἐκεῖ τὴν περιέργειαν τοῦ Νοέλ, διότι ἔστη αἶφνης ἐνώπιον τοῦ χου μακροτέρου τῶν ἄλλων καὶ κάλλιον διατηρουμένου.

— Ὁ τοῖχος τοῦ κήπου τῆς, ἐψιθύρουν. Ἰσως εἶνε ἐκεῖ, ὀλίγα μόνον βήματα μακρὰν μου.

Κ' ἔμενε ἀκίνητος.

Αἰφνιδίως ἤκουσε βῆμα γοργόν πρὸ αὐτοῦ, ἀλλὰ μάτην προσεπάθησε νὰ διακρίνῃ τὸν φεύγοντα. Εἶδε μόνον μορφήν ἐλαφρὰν ὀλισθαίνουσαν παρὰ τοὺς γηραιούς ἐκείνους τοίχους.

Ἡ πρώτη τοῦ Νοέλ ἰδέα—ιδέα ἐρωτευμένου

— ὑπῆρχεν ὅτι τὸν κατεσκόπευε τις ἴσως, ἵνα συλλάβῃ τὰ μυστικά τῆς καρδίας του. Ἄλλ' εὐθὺς ἀμέσως τὸ πνεῦμά του, ἐξημμένον ἐκ τῶν πυρκαϊῶν, αἰτίνες ἐμάστιζον τὴν πόλιν καὶ τὰ περίχωρα, παρέσχεν εἰς αὐτὸν ἄλλην ἐξήγησιν.

— Μήπως ἀπειλεῖται ἐκείνη αὐτὴν τὴν φεραν; διανοήθη. Θὰ τὸν ἀνακαλύψω αὐτὸν τὸν πλάνητα.

Καὶ ἤρχισε τρέχων καὶ φωνάζων.

Οὐδέμιαν ἔλαθεν ἀπάντησιν καὶ ὁ φεύγων ἐφυγε πάντοτε. Ἄλλ' ὁ Νοέλ, εὐκίνητος καὶ βωβαλῆς, δὲν ἀπεθαρρύνετο. Δυστυχῶς ὁ δρόμος, σκοτεινὸς καὶ ἀνώμαλος, ὡς εἶπομεν, ἐκάμπτετο ἀδιακόπως, ὥστε ὁ Νοέλ, καίτοι μόλις εἰκοσιν ἀπέχων βήματα τοῦ φυγάδος, δὲν κατώρθου οὔτε τὸ πρόσωπόν του νὰ ἴδῃ, οὔτε τὸ ἀνάστημά του, οὔτε κἂν τὴν ἐνδυμασίαν του.

Ἦλθεν ἐν τούτοις στιγμῇ, καθ' ἣν ἐφαίνετο ὅτι ὁ ἄγνωστος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ διαφύγῃ, ἂν μὴ τὴν καταδιώξιν ἀλλὰ κἂν τὸ βλέμμα. Ὀλίγον πραιτέρω τὰ δένδρα ἐξέλειπον, καὶ ἡ ὁδὸς ἀνειλίσσετο φωτεινοτάτη, ὁ δὲ Νοέλ προσεῖχεν ἀτενῆς, ἀναμεινὼν νὰ ἴδῃ τινὰ παρέρχόμενον. Ἄλλ' οὐδεὶς ἐφάνη.

Εἶχε λάθει λοιπόν ὁ φεύγων ἄλλην διεύθυνσιν, καὶ ὁ Νοέλ προβαίνων πάντοτε, ἐφθασεν εἰς ἀτραπὸν ἀδιέξοδον, ἧς ἐφρασε τὸν μυχὸν θύρα κηπαῖα ἐκλύσασα τὴν προσοχὴν του. Ἐκεῖ μόνον προδήλως ἠδύνατό τις νὰ καταφύγῃ, καὶ ὅμως οὐδεὶς ὑπῆρχεν.

Τὸ πρᾶγμα μετεῖχε θαυμασίου, καὶ ὁ νεαρὸς τεχνίτης ἀπέμεινε ἐνεός. Ἄλλ' ὅμως δὲν ἦτο ἄνθρωπος νὰ μείνῃ ἐπὶ πολὺ ἀδρανῆς, καὶ συνῆλθε ταχέως ἐκ τῆς καταπλήξεως.

— Διάβολε! εἶπεν· ἀδύνατον νὰ ἐπέταξε αὐτὸς ὁ κατεργάρης! Θὰ τὸ καθαρίσω τὸ πρᾶγμα.

Παρατηρήσας δὲ πρὸ αὐτοῦ τοῖχον ὑψηλὸν ἔξ ἢ ἐπτά πόδας, οὐτινος ἡ κορυφή παρείχε πολυλαχοῦ ἴχνη ἀναβάσεως.

— Ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἐπήδησεν! εἶπε.

Μετὰ βώμης δὲ καὶ εὐκινήσας, αἰτίνες κατεδείκνουν μακρὰν ἀσκησιν τῆς γυμναστικῆς, ὤρμησεν ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ τοίχου κ' ἔδραξεν αὐτὴν διὰ τῶν ἄκρων δακτύλων του. Εἶτα δὲ, ἐντείμων τοὺς βραχίονάς του, ὑψώθη ὑπεράνω τοῦ τοίχου, καὶ παρετήρησεν.

Κάτωθεν αὐτοῦ ἐξετείνετο κῆπος μεγαλοπρεπῆς, τετράγωνος τὸ σχῆμα, φρασσόμενος κατὰ τὰς τρεῖς αὐτοῦ πλευράς ὑπὸ πυκνῆς δενδροφυτείας· κατὰ τὸ βάθος δὲ, ἐπὶ τῆς τετάρτης πλευράς, ἐφαίνετο ὠραία κητοικία, ἧς ἡ πρόσοψις ἦν ἐστραμμένη πρὸς τὴν πόλιν. Μάτην ὅμως ὁ Νοέλ ἠρείνησε διὰ τοῦ βλέμματός τὰς συμμέτρους καὶ ἀμυστρώτους αὐτοῦ δενδροστοιχίας. Ὡς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀδιέξοδον ἀτραπὸν, οὐδεὶς ἐφαίνετο.

Ἐθεώρησε μετ' εὐχαριστήσεως τὸν φαιδρὸν ἐκείνον περίβολον, ὅστις ἤσκει ἐπ' αὐτοῦ ἴδιον δὺλος γόητρον, ἀλλ' ἡ θεωρία αὐτοῦ δὲν διήρκεσε μακρὸν.

— Περιέργον! ἐψιθύρουν. Τί νὰ εἰνε ἐκείνος ὁ ἄνθρωπος! εἶνε ἀλήθεια, ὅτι κάτω ἀπὸ αὐτὰ τὰ δένδρα... ἄς ἦνε! Θὰ εἶνε κανένα παιδί τοῦ δρόμου, καὶ ἦλθε νὰ κλέψῃ τ' ἀχλάδια τῶν κυριῶν Δυχαμέλ. Κ' ἐγὼ τί κάμνω ἐδῶ; ὠραῖον θὰ ἦτο νὰ μ' ἔβλεπαν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔπεσεν ὄρθιος ἐπὶ τῆς ἀτραποῦ.

— Χωρὶς ἄλλο αὐτὸ εἶνε, ὑπέλαθεν. Ὅπως δῆποτε, ἂν τύχῃ κανὲν δυστύχημα εἰς τὴν οἰκίαν Δυχαμέλ, θὰ ἐνθυμηθῶ τὸ σημερινὸν συμβάν.

Καὶ ἀνέλαβε τὸν δρόμον του.

Β'.

Ἡ μεγάλη οἰκία

Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ Νοέλ εἰσῆρχετο πάλιν εἰς τὴν ἐπαρχικὴν ὁδόν, ἐκείθεν τῆς Βωβραί.

Διήρκει ἐτι τὸ λυκόφως, ἄλλως δὲ ὁ νέος τεχνίτης ἐγνώριζε κάλλιστα τὰ μέρη, καὶ οὐδέμιαν ἠσθάνετο ἀμηχανίαν. Προϋχώρησεν οὕτω πρὸς ἀμπελον παρακειμένην εἰς τὴν δημοσίαν ὁδὸν καὶ χωριζομένην ἀπ' αὐτῆς δι' αἰμασιᾶς, περιήγαγε τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἀναπτυσσομένων κλημάτων, κ' ἐμελλεν ἴσως νὰ φωνήσῃ, ὅτε ὄξεα φωνή, ὡς παιδίου, ἠκούσθη πλησίον του, προσφωνοῦσα φαιδρῶς:

— Καλησπέραν, Κύριε Νοέλ!

Συγχρόνως δὲ ὁ λαλῶν ἠγέρθη ὀπισθεν τοῦ φράκτου, ὅπου κατέκειτο, καὶ ἀνεπτύχθη εἰς ὕψος ὡς μακρὸς τις πάσσαλος, ὑπερκύπτων τοῦ ἐδάφους. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ὁ Ἰωάννης Ρεβού, ὁ ἀσπαλακοθήρας, ἦτο ὑψηλός, λεπτὸς καὶ ἰσχυρός, τοσοῦτον ὥστε ἡ ἐφεστρίς αὐτοῦ καὶ ὁ πῖλος ἐφαίνοντο ὡς τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα ράκη, δι' ὧν περιβάλλουσι τοὺς σταυροειδεῖς πασσάλους πρὸς ἀποτροπὴν τῶν πτηνῶν. Ἡ ὠρὰ κοιλοπάρεος μορφή του ἦτο σχεδὸν ἀγένειος, καὶ τοι ὁ ἀνὴρ ἦτο πλέον ἢ τριακοντούτης, εἶχεν ὅμως χρηστὸν καὶ πρῶτον τὸ ἦθος.

Ὁ ἀσπαλακοθήρας ἐθεώρει τὸν Νοέλ μετὰ στοργῆς.

— Καλησπέραν Γιάννη, εἶπεν εἰς αὐτόν ὁ μηχανικός. Ἐκαμὲς δουλειὰν σήμερον;

— Ἀρκετά, κύριε Νοέλ, ἀρκετά... βγήκαν κάμποσα σήμερα· ἡ γῆ ἔχει βλέπετε ὑγρασία, κ' ἐπίασα καμμιά εἰκοσαριά ἀπ' αὐτὰ τὰ ζωντόβολα. Εἰκοσιπέντε λεπτά τὸ κομμάτι, τὴν δουλειά μας τὴν ἐκάμαμε, νᾶχη δόξαν ὁ θεός. Αἰ... νὰ ἤμουν κ' ἐγὼ δυνατὸς καὶ γραμματισμένος ὅσον τουλόγου σας...

— Τί σημαίνει αὐτό! Κάμνει καθεὶς ὅ,τι ἠμπορεῖ, αὐτὸ φθάνει. Ἄλλ' ἐνῶ κυνηγοῦσε τὰ

τυφλοπόντικα, θά είχες, πιστεύω, τὸν νοῦν σου καὶ εἰς τὸν δρόμον.

— Ἐννοεῖται. Ἀφοῦ μοῦ τὸ συστήσατε τοῦ λόγου σας, καλλίτερα εἶχα νὰ χάσω μιᾷ δουζίνα κομμάτια. Νὰ σὰς εἰπῶ, λοιπόν...

Καὶ ὠνόμασε ταχέως πάντας, ἀνδρας καὶ γυναίκας, ὅσοι ἀπὸ πρῶϊας εἶχον διαβῆ τὴν ὁδόν. Ἄλλ' ὁ Νοὲλ δὲν ἐφάνη εὐχαριστηθεῖς.

— Ἀρχίζω νὰ φοβοῦμαι, ἀγαπητέ μου Ἰωάννη, ὑπέλαβεν, ὅτι δὲν θὰ κατορθώσωμεν οἱ τρεῖς μας ν' ἀνακαλύψωμεν τοὺς κακούργους, οἱ ὅποιοι μᾶς κάμνουν τόσην ζημίαν. Δὲν πρέπει ὅμως καὶ ν' ἀπελπισθῶμεν. Εἶσαι βέβαιος λοιπόν, ὅτι δὲν ἐπέρασαν ἀπ' ἐδῶ ἄλλος κανεὶς;

Ἄσπαλακοθήρας ἐγέλασε.

— Αἶ, αἶ! κύριε Νοὲλ, εἶπεν ἀφελῶς ἀστεϊνόμενος, ἴσως ἐπέρασαν ἄλλα πρόσωπα...

— Ποῖοι;

— Οἱ ὠραῖοι κύριοι τοῦ Πύργου... Τοὺς εἶδα, εἶνε μία ὥρα, κ' ἐπήγαιναν μετὰ τὸ ἀμάξι των εἰς τὰς συγγενεῖς των, τὰς κυρίας Δυχαμέλ, ὅπου εἶνε ἀκόμη.

Καὶ ὁ γέλως αὐτοῦ ἀπέληξεν εἰς ἀσθματικὸν τινὰ ῥόγγον.

Ἄλλ' ὁ Νοὲλ δὲν ἐφάνη νοστιμισθεὶς τὴν ἀστεϊότητα τοῦ Ἰωάννου, ἢ δὲ ἀρρενωπὴ καὶ ὠραία μορφή του ἐσκυθρόπασε.

— Ναί, ναί, εἶπε δυσχεραίνων πως, λέγουν ὅτι ὁ υἱός, ὁ κύριος Ἐκτωρ Λοβεδύ, θὰ ἦτον πολὺ εὐχαριστημένος νὰ νυμφευθῆ τὴν ἐξαδέλφην του Ἀδριανῆν, τὴν πλουσιωτέραν νύμφην τῆς ἐπαρχίας... Ἄλλ' ὁ θεὸς νὰ φυλάξῃ καὶ τὴν χήραν καὶ τὴν κόρην τοῦ καλοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου, τοῦ μακαρίτου Δυχαμέλ, ἀπὸ τὰς παγίδας τῶν ὑπερηφάνων αὐτῶν παρισίων.

Μετὰ στιγμιαίαν δὲ σιωπηλὴν σκέψιν,

— Ἀναβλεπόμεθα, Γιάννη, εἶπεν ἀφηρημένος. Ἐγὼ ἐπιστρέφω εἰς τὸ σπίτι. Ἐχε πάντοτε τὰ μάτια σου ἀνοικτά, καὶ ἂν τυχὸν φανῆ που πυρκαϊά, ζεύρετε, ἐμπρὸς ὅλοι, ἀμέσως.

Τεῖνον δὲ τὴν χεῖρα ὑπὲρ τὴν αἰμακαὶαν ἐσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωάννου. Οὗτος ἐμόρφασεν ἐλαφρῶς, καὶ

— Χαρὰ ἔς τὸ χέρι, κύριε Νοὲλ! εἶπε μετὰ θαυμασμοῦ. Αἶ! οἶς τὰχετε ὅλα. Εὐμορφιά, ἐξυπνάδα, προκοπή, .. καὶ εἶσθε καὶ μηχανικός! Αὐτὸ θὰ πῆ τύχη! Καὶ δι' αὐτὸ σὰς ἀγαποῦν ὅλοι... πρῶτος ἐγὼ, μ' ὄλην μου τὴν καρδιά, καὶ ἡ μητέρα μου τὸ ἴδιο .. Μᾶς κάματε τόσα καλά...

— Εἶνε περιττὸν νὰ ὁμιλῆς δι' αὐτὰ τὰ πραγματά, Γιάννη, εἶπεν ὁ Νοὲλ ἀποτόμως. Χαιρετίσματα εἰς τὴν μητέρα σου... καὶ θὰ ξαναἰδωθῶμεν πάλιν.

Ἀπεμακρύνθη δὲ κατευθυνόμενος πρὸς τὴν

πόλιν, ἧς διεφαίνοντο αἱ πρῶται οἰκίαι ἐν μέσῳ τῆς ἐσπερινῆς ὁμίλης.

Θὰ ἐλεγέ τις, βλέπων αὐτόν, ὅτι νέα τις ἀνησυχία προσετέθη εἰς τὰς ἄλλας ἀνησυχίας του. Τὸ βῆμά του ἦτο ταχύ, κ' ἐθεώρει ἀπλήστως δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, καίτοι οὐδεμίαν ἠδύνατο νὰ εἶχῃ ἐλπίδα νὰ συναντήσῃ τὸν ἐμπρηστήν.

Μετ' ὀλίγον ἐφθασεν εἰς πάροδον φυτευμένην ἐκατέρωθεν δι' ὠραίων φιλυρῶν, ἧν ἐκάλουν πομπωδῶς *Λεωφόρον* οἱ κάτοικοι τοῦ Βωβραί. Ὁ περίπατος ἐκεῖνος ἦτο ἔρημος, ὡς εἶνε συνήθως οἱ περίπατοι τῶν μικρῶν πόλεων, ἐκράτει δὲ ἡδυσκότος ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ τοὶ ἀπὸ τοῦ φυλλώματος ἠκούοντο τὰ ἐσχατά κελαδῆματα τῶν στρουθίων. Ὁ Νοὲλ ἠκολούθησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν πάροδον αὐτὴν, ὅπου πὸ χόρτον ἐπιγε τὸν κρότον τῶν βημάτων του, κ' εὐρέθη τέλος ἐνώπιον μεγάλης οἰκίας, χωριζομένης ἀπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ διὰ σιδηροῦ κιγκλιδώματος, ἀπολήγοντος εἰς ἐπιγυρῶσους λόγγας, καὶ δι' αὐτῆς κοσμομένης ὑπὸ ἀνθοδόχων κιβωτίων.

Ἡ οἰκοδομὴ αὐτῆ ἦτο ἀκριβῶς ἡ οἰκία Δυχαμέλ, ἧν εἶχεν ἰδεῖ ὁ Νοὲλ ἐξ ἄλλης ὄψεως, ὅτε ἀνερχομένη ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ κήπου, καὶ ἧν ἐκάλουν οἱ ἐν τῇ πόλει *Μεγάλην Οἰκίαν*. Ἐγνώριζε δ' αὐτὴν ἀπὸ μακροῦ, διότι εἶχεν ἐργασθῆ ἐκεῖ κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἀποθανόντος ἐξ ἀποπληξίας πρὸ ἐξ μηνῶν κ' ἐπιδειξάντος πάντοτε μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὸν δεξιὸν τεχνίτην. Ἄλλὰ τὴν προσοχὴν του εἴλκυεν ἰδίως ἀμαξὰ ἐξευγμένη εἰς δύο πολυτίμους ἵππους καὶ σταθμεύουσα πρὸ τῆς θύρας, εἶτα δὲ ὁμιλος προσώπων συνομιλούντων ἐν τῇ αὐτῇ καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο ν' ἀποχωρισθῶσιν.

Τὸν ὁμιλον αὐτὸν ἀπετέλουσαν δύο κυρίαί καὶ δύο κύριοι. Αἱ κυρίαί ἐφαίνοντο οἰκοδέσποιναί προπέμπουσαι ξένους, ἦσαν δὲ ἀληθῶς ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὶς Δυχαμέλ, ἀμφότεραι μελανεῖμονες. Οἱ ἐπισκέπται ἦσαν ὁ Κ. Λοβεδύ, τραπεζίτης ἐν Παρισίοις, καὶ ὁ υἱός του Ἐκτωρ, κομψευτῆς πρῶτης δυνάμεως, ἀγκυλοῦντες ἀμφότεροι ἐν τῷ πύργῳ Βλινύ, μίαν λεύκαν μακρὰν τῆς Βωβραί. Ὁ μὲν γαμβρός, ὁ δὲ ἀνεψιὸς τῆς χήρας κυρίας Δυχαμέλ, ἐπενθηφόρου μὲν ἐπίσης καὶ οἱ δύο ἄλλ' ἦσαν ἐν τούτοις ἰκανῶς ζωηροὶ καὶ εὐδιάθετοι.

Ἄλλ' ὁ Νοὲλ σταματήσας ὑπὸ δένδρον τῆς λεωφόρου, παρετήρει κατηφῆς τὸν Κ. Ἐκτορα, διαλεγόμενον οἰκειῶς καὶ ταπεινῶς τῇ φωνῇ μετὰ τῆς νεαρᾶς ἐξαδέλφης του.

Ἡ Δεσποινὶς Ἀδριανῆ Δυχαμέλ ἦτο χαριστάτη ξανθὴ κόρη, ἧς ἡ λευκότης ἀνεδεικνυτο ἐτι μᾶλλον ὑπὸ τὰ μελανὰ τῆς ἐνδύματα, ἢ δὲ καλλονή, χάρις εἰς τὸν ἐξοχικὸν βίον, ἐθαλλε πλήρης ζωῆς. Καὶ εἶχε μὲν ἡ δροσερὰ καὶ κανονικὴ τῆς μορφῆς ἐλαφρὰν τινὰ ἐκφρασίν ὑπερη-

φανίαν, ὀφειλομένην ἴσως εἰς τὴν ταπεινότητα καὶ κολακείαν ἀρτινῶς περιεστοιχίζον αὐτὴν· ἄλλ' οἱ προσηνεῖς καὶ ἰλαροὶ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐμετρίας τὸ μικρὸν αὐτὸ ἐλάττωμα, ἀποτέλεσμα κακῆς μάλλον ἀνατροφῆς ἢ φυσικῆς κακίας. Ἄν εἰς τὰ λοιπὰ τῆς προτερήματα προσεθεῖ ὅτι ἡ Ἀδριανῆ ἦτο ἡ μόνη κληρονόμος κτηματικῆς περιουσίας πολλῶν ἑκατομμυρίων, εὐκόλως ἐννοεῖται πόσον ἐπιζήτητος πρέπει νὰ ἦτο παρὰ τῶν ἐπιγυρῶν νέων, καὶ πόσον αὐτὸς ὁ εὐγενῆς τῆς ἐξαδέλφης, καίτοι παρισινός, νῦχτο νὰ νυμφευθῆ τὴν ὠραίαν ἀγρότιδα.

Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ, ὡς εἶπομεν, προέπιπον τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν μέχρι τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας, ὅπου ἀνέμενον ἡ ἀμαξὰ, ἐνῶ δὲ οἱ νέοι ἔμενον ὀπίσω, ὁ πατὴρ Λοβεδύ, παλαιὸς καλλωπιστής, μεγαλοφῶνως λαλῶν καὶ εὐθήθειαν ὑποκρινόμενος, ἔλεγεν εἰς τὴν κυρίαν Δυχαμέλ.

— Σὰς λέγω καὶ πάλιν, ἀγαπητῆ μου Λουίζα, δὲν εἰμπορεῖτε νὰ μένετε διαρκῶς φυλακισμένη μετὰ τὴν Ἀδριανῆν εἰς τὴν πένθιμον αὐτὴν κατοικίαν, ἢ ὅποια ὁμοιάζει μετὰ μοναστήριον ἢ μετὰ φυλακὴν. Θέλω νὰ σὲ διασκεδάσω ὀλίγον, καὶ πρέπει νὰ ἐλθῆτε νὰ περάσετε ὀλίγας ἡμέρας μαζί μου εἰς τὸν πύργον Βλινύ, νὰ ἰδῆτε κόσμον... Ὅταν ἡ γάρασα πέρυσιν αὐτὸ τὸ κτήμα ἀπὸ τὸν ἐξαίρετον γυναικάδελφόν μου, τὸν σύζυγόν σας, ἐσυμφωνήθη νὰ τὸ θεωρῆτε πάντοτε ὡς κτήμα σας, καὶ ἐνοῶ νὰ σὰς ὑποδεχθῶ ἐκεῖ... Ἐλάτε!.. εἴμεθα σύμφωνοι; νὰ σὰς στείλω τὴν ἀμαξάν;

Ἡ Κυρία Δυχαμέλ, γυνὴ ἀγαθὴ, ἀπλοῦς ἔχουσα καὶ εἰλικρινεῖς τοὺς τρόπους, ἔδωκεν ἀπαντησὴν μὴ ἀκουσθεῖσαν.

— Νόμιμον πένθος! ἀπατιθήσεις κοινωνικαί! ὑπέλαβεν ὁ τραπεζίτης. Καὶ δὲν τὸν ἠγάπων ἰγῶ, νομίζετε, τὸν πατῆρα αὐτὸν Δυχαμέλ; Ἡτο περισσότερον παρὰ γυναικάδελφός μου, ἦτο φίλος μου, καὶ ἡ μνήμη του μοῦ ἦτο προσφιλεστάτη... ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε λόγος ν' ἀφήσω τὴν χήραν του καὶ τὴν κόρην του νὰ τήκωνται ἀπὸ τὴν λύπην καὶ τὰ δάκρυα... Ἐλάτε! σκεφθῆτε, καὶ θὰ τὸ ἀποφασίσετε ἐπὶ τέλους... Καὶ ὁ Ἐκτωρ, εἶμαι βέβαιος, τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει.

— Δὲν εἶνε ζήτημα, πάτερ μου, ἀπήντησε ζωηρῶς ὁ Ἐκτωρ, κ' ἐλπίζω ὅτι ἡ Ἀδριανῆ θὰ ὑποστηρίξῃ τὰς παρακλήσεις μας.

Οἱ συνδιαλεγόμενοι εἶχον φθάσει ἐν τούτοις τὴν θύραν, καὶ οἱ κύριοι ἀπεχαιρέτισαν, ὁ δὲ Ἐκτωρ, ὅστις συνήθειαν εἶχε νὰ ἐλαύνῃ μόνος του, ἔδραξε τὰ ἦνια τῶν ἵππων, ἐνῶ ὁ τραπεζίτης ἀνεβῆχάτο κοπιωδῶς εἰς τὴν ἀμαξάν.

Ἄλλ' ὁ νέος Λοβεδύ προσέκλινεν ἐτι τὸ τελευταῖον πρὸ τῶν κυριῶν, ἀρτινῶς ἴσταντο κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς αὐλῆς, καὶ ἐκροτάλισε διὰ τῆς γλώσ-

σης ἵνα κινήσῃ τοὺς ἵππους. Ἄλλὰ τὰ ζῶα ἠνώρθωσαν τὰ ὠτὰ των, ἀντέστησαν, καὶ δὲν ἐκινήθησαν.

— Διάβολε! τί ἔχουν; ἐφώνησεν ἀγανακτῶν ὁ υἱὸς Λοβεδύ.

— Ὁ κοκκίνης σκιάζεται, ἀπήντησεν ὁ ὑπηρέτης. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα εἶνε κάποιος ποῦ τὸν φοβίζει.

Ἄλλ' ὁ Ἐκτωρ ἐθεώρησε πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν διεύθυνσιν καὶ διέκρινε τέλος τὸν Νοὲλ.

— Τί διάβολο κάμνεις αὐτοῦ, ἐσύ; ἀνεκράξε μὴ γνωρίζων ἀκριβῶς εἰς τίνα ἀπετείνεται. Ἐλα, τράβα γρήγορα, .. δὲν βλέπεις ὅτι τρομάζεις τ' ἄλλο γό μου;

Ἄλλ' ὁ Νοὲλ ἐπλησίασε βραδέως. Ἦτο κάτωχρος ἐξ ὀργῆς, ἀλλ' ἠρώτησεν ἐν τούτοις μετὰ πολλῆς ἡρεμίας.

— Εἰς ἐμὲ ὁμιλεῖτε τοιουτοτρόπως, κύριε; εἶμαι ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, .. εἶπειτα ἔχω καὶ νὰ εἰπῶ δύο λέξεις τῆς κυρίας Δυχαμέλ.

— Ὅσον τὴν ὀργὴν, ὑπέλαβεν ἀλαζώνως ὁ μωρὸς νεανίας, τὰς λέξεις μίαν ἄλλην ὦραν. Τράβα! σοῦ εἶπα.

— Ἐλα, ἔλα, Ἐκτωρ θυμοειδέστατε, διέκοψεν ὁ πατὴρ, θὰ πιασθῆς τώρα μετὰ τοὺς ἀνθρώπους; Νὰ! τὸ ἄλλο γό ἠσύχασε, .. πηγαίνωμεν!

Ἄλλ' ὁ Ἐκτωρ ἐκρότησε τὴν μαστίγα, καὶ ἡ ἀμαξὰ εἰκίνησε χωρὶς ἄλλης δυσκολίας. Ὅτε δὲ παρῆλθε πρὸ τοῦ Νοὲλ, ὁ νέος Λοβεδύ ἠτένισε ἐπ' αὐτὸν ἐμπαικτικὸν βλέμμα, καὶ εἶπε λέξεις τινὰς, σαρκαστικὰς βεβαίως, διότι πατὴρ καὶ υἱὸς διεβράβησαν εἰς γέλωτα.

Ἄλλ' ὁ Νοὲλ, βιασίως ἐξοργισθεὶς, πολλὴν ὄρεξιν εἶχε νὰ ζητήσῃ λόγον τῆς ἀυθαδείας ἐκείνης· ἀλλ' ἡ ἀμαξὰ ἦτο ἡδὴ μακρὰν, ἄλλως τε τί ἠδύνατο αὐτός, μικρὸς καὶ ταπεινός, κατὰ πλουσίων καὶ ἰσχυρῶν; Ἐμενε λοιπὸν τετραραγμένους καὶ σκυθρωπὸς εἰς τὴν θέσιν του.

Ἐνδοθεν τῆς κιγκλιδῆς ἐθεώρουν αὐτὸν αἱ κυρίαί Δυχαμέλ. Ἐρωτήσασα κ' ἐχαιρέτισε σιωπηλῶς, ἠτοιμάζετο δὲ ν' ἀπομακρυνθῆ, ὅτε ἡ μήτηρ εἶπεν εἰς αὐτὸν προσηνῶς:

— Μὴν συνερίζεσθε τοὺς λόγους τοῦ ἀνεψιοῦ μου, κύριε Νοὲλ! εἶνε ἀπερίσκεπτος νέος. Ἀλήθεια, ἐδῶ ἤρχεσθε; εἶχατε τίποτε νὰ μοῦ εἰπῆτε;

— Μάλιστα κυρία. Πρὸ καιροῦ ἤθελα νὰ σὰς ἐκμυστηρευθῶ κατὰ περί... Πρόκειται περὶ μίας ἐργασίας τὴν ὅποιαν ἔκαμα κατὰ παραγγελίαν τοῦ μακαρίτου... ἀλλὰ μετὰ συγγω... εἶπε, προσέθηκε δι' ἠλλοιωμένης φωνῆς, ἐπιστρέφω μίαν ἄλλην ἡμέραν διότι αὐτὴν τὴν στιγμὴν...

— Ὅπως ἀγαπᾶς, παλληκάρι μου, ἀπήντησεν ἡ ἀγαθὴ γυνὴ.

Καὶ στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς Ἀδριανῆς ἐτράπη μετ' αὐτῆς πρὸς τὸν οἶκον. Ἡ

νεάνις έπεστράφη πολλάκις ένῳ έβάδιζεν, άλλ' ὁ Νοέλ ένόμισεν ὅτι ἐπὶ τῆς χαριστάτης ἐκείνης μορφῆς έβλεπε σαρκαστικόν μειδιάμα πολὺ μικρότερον. δι' αὐτόν ἢ ὁ χλευαστικός γέλωσ τῶν άλλων.

“Αμα ὡς ἠφανίσθησαν ἡ μήτηρ καὶ ἡ κόρη, ἀπεχώρησε πάλιν ὑπὸ τὴν σιάν τῶν δένδρων.

— Τί ταπεινώσις! ἐφιθύρισε κ' ένώπιόν της μάλιστα! Καὶ τί εἶμαι δι' αὐτήν; Εἰς ἀσήμαντος ἄνθρωπος, ζῶν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν μου, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπερηφάνεια βεβαίως θά τῆς φαίνεται ἀστεία.

Καὶ ὑπέλαβε μετὰ μικρόν, μὴ αἰσθανόμενος ὅτι ἐμεγαλοφώνει.

— Ἐπειτα, διατί τάχα ἡ ὠραία καὶ πλουσία αὐτὴ κόρη, τὴν ὁποίαν θαυμάζει ὁ ὅλος ὁ κόσμος, νὰ μὲ διακρίνη μεταξὺ τοῦ πλήθους; Ποία μου ἀξία ἢ ποία ὑπηρεσία μου θά εἴλυκε τὴν προσοχὴν της; Εἶνε τόσον μακράν μου, τόσον... ὥστε τίποτε δὲν δύναται νὰ μὲ φέρῃ πλησίον της. . . τόρα μάλιστα, ὅτε ἐγείνα γελῶτος ἐμπρός της. . . Ἄχ! πῶς ἤθελα νὰ εἶχ' ἀποθάνει!

Γέλωσ σαρόνιος ἠκούσθη αἴφνης ἐγγύς του.

— Μπα! εἶπε φωνὴ γυναικεία, ἀπ' αὐτὸ δὲν 'πεθαίνει κανεὶς. Ὅταν μ' ἐδίωξε 'μένα ὁ πατέρας μου, ὅταν πέταξε τὸ παιδάκι μου 'ς τὸν οὐρανό, ἤθελα κ' ἐγὼ ν' ἀποθάνω... ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσα.. Λέγουν πῶς εἶμαι τρελλή... ψεύματα! . . . Ἐχω τὰ λογικά μου καλλίτερα ἀπὸ πολλοὺς, ποῦ νομίζουν πῶς εἶν' ἔξυπνοι.

Καὶ ἤρχισε πάλιν ὁ γέλωσ.

Ἰπὸ τὸ ἔσχατον τοῦ λυκαυγοῦς φῶς κατάρθωσεν ὁ Νοέλ ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν γυναῖκα ἣτις ἀπαρτήρητος εἶχεν εὐρεθῆ πλησίον του. Ἦτο γυνὴ τριακονταετὶς περίπου καὶ παραδόξως ένδεδυμένη. Ἐπὶ τῆς ἠλιοκαοῦς μορφῆς της ἐφάνιντο ἐτι ἴχνη καλλονῆς, άλλ' αἱ λυπαί, οἱ κόποι καὶ ἡ πτωχεία ἴσως εἶχον καταστρέψει τοὺς χαρακτήρας της, καὶ τὸ ἀπλανὲς βλέμμα τῶν πρασινωπῶν ὀφθαλμῶν της ἐνέπνεεν ἀριστόν τινα φόβον. Ἡ κόμη της ἦτο κομμένη κοντὴ, ὡς τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὸν ἀχύρινον αὐτῆς πέτασον ἐκόσμου ἀνθη τῶν ἀγρῶν νεόκοπα.

Ἡ γυνὴ αὐτὴ, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Φακινέτα, εἶχε λυπηρὰν ἱστορίαν. Κόρη εὐπόρου γεωργοῦ τῶν περιχώρων, εἶχεν ἀπατηθῆ ὑπὸ ἀνδρὸς οὐτινος ἀπέκρυπτε τὸ ὄνομα. Διωχθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς της ἐπλανήθη ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὴν χώραν καὶ κατέστη μήτηρ παιδίου, ὕπερ ἐλάτρευεν, άλλ' ὁ μικρὸς υἱὸς της ἀπέθανε τυχαίως αἰφνίδιον θάνατον, καὶ ὁ νοῦς της Φακινέτας δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῆ εἰς τοιοῦτους κλονισμούς. Ἀπὸ πολλῶν ἠδῆ ἐτῶν ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἦτο έντελῶς παράφρων. Ἄλλ' ἐ-

πειθῆ ἦτο έντελῶς ἀβλαβῆς, καὶ ὑπηρετικὴ μάλιστα κατ' ἴδιον τρόπον, οἱ έν τῇ πόλει ἐδείκνυντο ἀγαθοὶ πρὸς αὐτὴν καὶ εὐμενεῖς.

Ἄλλως δὲ εἶχεν ἀπὸ τινος βελτιωθῆ ἡ τύχη της. Ἀπολέσασα τὸν πατέρα της, εἶχε κληρονομήσει ὀλίγα· τινα πράγματα ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας, διατελοῦσα δὲ ὑπὸ κηδεμονείαν ἐζῆ ὡς ὑπότροφος ἀγαθῶν γεωργῶν, οἵτινες ἄφινον αὐτὴν ἐλευθέραν νὰ πλανᾶται κατὰ τὰς ὀρέξεις της.

Ὁ Νοέλ ἤθελε μεγάλως δυσαρεστηθῆ ἀν άλλος τις πλὴν τῆς Φακινέτας εἶχεν ἀκούσει τοὺς λόγους του· άλλ' ὡς πρὸς αὐτὴν τὸ πρᾶγμα δὲν εἶχε σπουδαιότητα. Οὐχ ἦττον τῇ εἶπε μετὰ τινος τραχύτητος.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, Φακινέτα, καὶ διατί μὲ κατασκοπεύεις;

Ἐκείνη ἐγέλασε διότι ἐγέλα πάντοτε.

— Καλὰ, ὑπέλαβε, δὲν θέλεις νὰ μάθουν... ἀρκεῖ. Εἶν' εὐμορφὴ ὅμως, ἡ δεσποινὶς Ἀδριανῆ, αἱ ὠραιότερα ἴσως καὶ ἀπὸ μένα... Ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ πολὺ, διότι εἶνε καλὴ, . . . τὴν μητέρα της τὸ ἴδιον, . . . εἶν' εὐσπλαγχνικὴ γυναῖκα . . . Ἄλλ' ἡ Ἀδριανῆ δὲν σὲ καταδέχεται, αἱ; διότι εἶσαι πτωχός; Μὴν ἀπελπίζεσαι, έννοια σου! Ἡ ἀγάπη, ὅταν ἐλθῇ, δὲν κυττάζει χρήματα. Ἐγὼ, ἀν εἶχα ἀγαπήσει κανένα πλούσιον, δὲν θά ἔχανα ποτὲ τὴν ὑπομονὴν μου. Νά! τόρα βλέπεις ἠμπορεῖ νὰ μὲ πάρῃ, ποῦ ἔχω περιουσίαν. . . Νὰ ἰδῆς, νὰ ἰδῆς! εἶσαι εὐμορφος καὶ θά σὲ ἀγαπήσῃ. . . Ἐμεῖς ἡ γυναῖκες πάντοτε 'ς τὴν ἀρχὴ κάμνομεν τὴν ἀκατάδεκτη.

Αἱ ἀνοησίαι αὐταὶ ἐπράυναν τὴν ἀλγοῦσαν ψυχὴν τοῦ Νοέλ πολὺ μᾶλλον ἢ λόγοι φρόνιμοι καὶ παρῆγοροι. Ἐμειδιάσε καὶ πάλιν ἄκων, καὶ ὑπέλαβεν:

— Ὁνειρεύεσαι, καλὴ μου Φακινέτα; ποῦ σοῦ ἐφάνη ὅτι πλουσία κόρη εἶνε δυνατὸν νὰ... ἐγὼ εἶμαι τεχνίτης, οὐδὲ θά γείνω ποτὲ μου τίποτε ἄλλο.

— Αἱ! εἶνε βασιλεῖς ποῦ παίρνουν βοσκοπούλαις. . . Ἐγὼ 'ξεύρω ἓνα βασιλέα καὶ μίαν βοσκοπούλα, . . . καὶ ὡς τὰ ὕστερα θά ἰδοῦμεν. . .

Αἴφνης διεκόπη· εἶχε δὲ τὸ μέτωπον σύνοφρον, τὸ βλέμμα πεπλανημένον καὶ ἡ εὐτράπελος μορφή της ἦτο έντελῶς ἠλλοιωμένη. Ἄλλὰ μετὰ μικρόν διερράγη καὶ πάλιν εἰς γέλωτα.

— Ἐρχεσαι νὰ κάμωμ' ἓνα γῦρον μαζὴ, κύριε Νοέλ; ἠρώτησεν. Ἐφόρεσα τὸ σκιαδί μου μὲ τὰ λουλούδια. . . Ὅπου περάσωμεν, θά λέγουν: τί χαριτωμένο ἀνδρόγυνο!

Ὁ Νοέλ ἀπήντησεν ὅτι ἐβιάζετο, καὶ δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ περιπατήσῃ.

— Ὅπως ἀγαπᾶς, ἀπήντησε φιλοσοφικῶς ἡ παράφρων. Καλλίτερα· καὶ σὺ κ' ἐγὼ δὲν

πρέπει νὰ κεντοῦμεν τὴν ζηλοτυπίαν τῶν. . . Ἐπειτα, ἐξηκολούθησεν εἰρωνικῶς, δὲν εἶσαι καὶ ἀξιωματικός ἐσύ; ἀξιωματικός τῶν πυροσβεστῶν; Βέβαια, βέβαια εἶσαι! Ἄχ, ψυχὴ μου, αἱ πυροσβέσται. . .

Πυροσβέστη, παλληκάρι,
ποιά, χρυσέ μου, θά σε πάρῃ;

Κ' ἐμακρύνθη ἄδουσα μεγαλοφώνως.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΔΥΟ ΑΝΑΚΤΟΡΑ

(Κερκυραϊκαὶ έντυπώσεις)

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε προηγούμενον φύλλον.)

Κάτω, εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα, εἶνε αἱ αἰθουσαι τῶν διαφόρων γραμματειῶν, ἡ τῆς Βουλῆς καὶ ἡ τῆς Γερουσίας. Στενὴ καὶ μικρὰ ἡ τῆς Βουλῆς, διότι καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἰονίου Κράτους δὲν ἦσαν πολλοί. Ἀπλουστάτη καὶ αὐτὴ, ἡ ἀπλούστερον ἴσως πασῶν διερρυθμισμένη. Αἱ θέσεις αἱ ἀρκούσαι μόνον ὅπως κἄθηνται ἀνέτως οἱ βουλευταί. Εἰς τὸ ἐπιφανέστερον μέρος διακρίνεται ἡ θέσις ἐφ' ἣς ἐκάθητο ὁ ἀρμοστής, ὅστις παρευρίσκετο πολλάκις εἰς τὰς συνεδριάσεις, ἐπὶ θρόνου φέροντος τὸ αἰώνιον ἀγγλικὸν στέμμα, ἔχων παρ' ἑαυτῷ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν ἐπὶ μικροτέρων θρονίσκων τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τὸν πρόεδρον τοῦ άλλου κοινοβουλευτικοῦ σώματος τῆς Ἐπτανήσου, τοῦ καλουμένου προκαταρκτικοῦ συμβουλίου. Ὀλίγαί θέσεις διὰ τοὺς στενογράφους. Καὶ ἄνωθεν μικρὰ τινα θεωρεῖα διὰ τὸν λαόν. Ἄλλ' ἡ μικρότης τῆς αἰθούσης καὶ ὁ περιορισμένος ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων δὲν ἀπέκλειον τὴν ζωὴν ἀπὸ τῆς συνελεύσεως. Θορυβωδέσταται ἐγίνοντο πολλάκις αἱ συζητήσεις καὶ θεαλλῶδεις συνεκροτοῦντο συνεδριάσεις καὶ ἀνεμιγνύοντο ἐνίοτε εἰς αὐτὰς ὡς παρ' ἡμῖν τ' ἀκροατήρια, ἰδίως ὅταν ἠκούοντο λόγοι θερμοὶ καὶ προτάσεις ὑπὲρ τῆς μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ένώσεως, ἣς τὸ ψήφισμα διακρίνεται ἐν πολυτελεῖ πλαισίφ ἐφ' ἐνὸς τῶν τείχων, καὶ πλέον τοῦ ἐνὸς ρήτορες ἀληθεῖς ἀνεδείχθησαν ἐν αὐτῇ. Διότι οἱ κοινοβουλευτικοὶ θεσμοὶ ἀνέκαθεν ἐλειτούργουν, ἀφ' ὅτου ἐγίνε τὸ πρῶτον ἑπτανησιακὸν σύνταγμα, ἐν τῷ μικρῷ κράτει, καὶ μ' ὄλην τὴν πίεσιν καὶ τὰς παρανομίας τῶν ἐκάστοτε δεσποτῶν ἐνησκούντο ἐλευθέρως, καίτοι ὑπὸ πρωτότυπον καὶ μόνον ἐδῶ ἀπαντῶμενον περιέργον σύστημα.

Ἄλλ' ἡ πασῶν ἐπιβλητικώτερα καὶ μᾶλλον ἀξιόθεατος εἶνε βεβαίως τῆς Γερουσίας ἡ αἰθουσα. Δὲν ἤξεύρω διατί, ἀλλὰ μόλις ἐπάτησα τὸν οὐ-

δὸν της ἑκαμα ἀκούσιον κίνημα ν' ἀποκαλυφθῶ. Ὅλοι οἱ κατὰ καιροὺς πρόεδροι αὐτῆς παρίστανται ἐκεῖ, ὡς ἐμψυχοὶ εἰς μεγάλας καὶ καλλίστας εἰκόνας, διαστάσεων σχεδὸν ἡμίσεος φυσικοῦ μεγέθους, καλυπτούσας πάσας τὰς πλευράς, σεβαττοὶ καὶ ἀξιοπρεπεῖς, μὲ τὰς παλαιὰς καὶ ἰδιορρυθμοὺς ένδυμασίας των, μὲ τὰ στήθη αὐτῶν τὰ πεφορτωμένα διὰ παρασῆμων, μὲ τὰ ἐξυρισμένα αὐτῶν πρόσωπα ἢ τὰς μακρὰς παραγναθίδας. Μορφαὶ διακεκριμένοι, παραστήματα ἀνδρικώτατα, ἦθος κυριαρχικόν, εὐγένεια ἀληθῆς καὶ οἰκογενειακὴ ἀπὸ αἰῶνων. Ἐχουν δῶση συνέντευξιν ἐδῶ ὅλοι τῆς Ἐπτανήσου οἱ ἐπιφανέστεροι πολιτικοὶ ἄνδρες, διπλωμάται ἐπιτήδειοι, κυβερνήται δεξιοί, κοινοβουλευτικοὶ ἰκανότητες, εἰς ἃς δὲν ἐλείψεν ἴσως ἡ εὐρύτερον στάδιον διὰ ν' ἀναδειχθῶσιν ἀληθῶς ἐν μεγάλῳ, ἀντὶ νὰ περιορίζονται, ὡς συνέβαινε κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλους διὰ ραδιουργιῶν καὶ σκευωριῶν περὶ ἐπικρατήσεως πάλην. Ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ των τοῦλάχιστον ὅλοι δικαιολογοῦν τοὺς πομπώδεις τίτλους καὶ τοὺς ἱεραρχικὸς βαθμοὺς οὓς διεξεδίκουν, ἀποκαλοῦμενοι ὑψηλότεροι, ἢ ἐξοχώτατοι, ἢ ἐκλαμπρότατοι, ἢ κόμητες, ἢ βαρῶνοι. Περιτρέχουσι γύρω τὴν αἰθουσαν αἱ εἰκόνας αὐτῶν καὶ φαίνονται ὡς νὰ βουλευῶνται ἀκόμη καὶ τόρα καὶ νὰ διαχειρίζονται, συνηγμένοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τὴν ἐξουσίαν των, ἄλλοι ὄρθιοι, ἄλλοι καθήμενοι, σοβαρὰ καὶ σκεπτικὰ ὄψεις οἱ μὲν, προσηγεῖς καὶ εὐάρεστοι φυσιογνωμίαι οἱ δὲ, καὶ ἄλλοι πάλιν συνωφρωμένα ὡς ὑπ' ὀργίλων φροντίδων μέτωπα. Καὶ παράκεινται ἢ ἀντικρύζουσιν ἀλλήλους ἐν κοινῇ ἀθανασία νῦν καὶ ὁ κεφαλλὴν Μαρῖνος Βέγιας καὶ ὁ Ζακύνθιος Σολωμὸς καὶ ὁ κερκυραῖος Βούλγαρης καὶ ὁ έντιμότατος ἐκ Λευκάδος ἱππότης αἰρ Πέτρος Πετριτσόπουλος. Καὶ ἐπίσης ἐλκύουσι τὸ βλέμμα καὶ ὁ γηραιὸς Ζακύνθιος Φοσκάρδης καὶ ὁ κερκυραῖος Δαμασκηνὸς καὶ οἱ κεφαλλῆνες Καροῦσος καὶ Φωκάς. Καὶ ἰδιαιτέρως ὄλωσ προκαλοῦσι τοῦ παρατηρητοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ τε «ὑποκλινοῦς, πνευματώδους καὶ φιλοδοξοτάτου» ὡς ἐχαρακτήριζεν αὐτὸν περιηγητῆς τις ἰταλὸς τῆς ἐποχῆς του, βαρῶνος Ἐμμανουὴλ Θεοτόκη, «τῆς δεξιᾶς τοῦ Μαίτλανδ χειρὸς» ὡς τὸν ὀνόμαζον, ἡ λευκὴ μὲ τ' ἀριστοκρατικὰ χαρακτηριστικὰ της μορφῆς, καὶ τοῦ ποιητοῦ καὶ πολιτευομένου κόμητος Κανδιάνου Ρώμα, πρὸς δν λέγεται ὅτι ἀπερχόμενον ἐκ Ζακύνθου ἵνα προεδρεύσῃ τῆς Ἰ. μεταρρυθμιστικῆς κληθείσης συνελεύσεως ὁ πατήρ του Διονύσιος εἶπεν «Ἡ νὰ κάμῃς καλόν, υἱέ μου, ἢ νὰ μὴ ζήσης», ἡ ἐμβριθῆς φυσιογνωμία, καὶ τοῦ μεταξὺ παρεντιθεμένου ἐν μικροτέρῳ προσωπογραφία μόνον λογιῶν Ἀνδρέου Μουστοζοῦδου, μὴ χρηματίσαντος μὲν προέδρου τῆς γερουσίας

ἀλλ' ἀντιπροέδρου αὐτῆς ἐπανειλημμένως ἐκλεχθέντος καὶ χάριν τιμῆς πρὸς τὴν πολλὴν του ἰκανότητα συγκαταλεχθέντος ἐν τῷ κερκυραϊκῷ οὕτως εἰπεῖν *Παρθένω* τούτῳ ἢ νοήμων ὄψις. Καὶ ὑπ' αὐτοῦ, μαρμαρίνοι ἢ χαλκαῖ προτομαί, ὅλοι ἐπίσης οἱ ἀρμостаί, οἵτινες διήλθον τῆς Ἑπτανήσου προσωποιοῦντες τῆς Μεγάλῃς Βρεττανίας τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχύν, περιβεβλημένοι καὶ εἰκονίζοντες ὅλον τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀποστελλούσης αὐτοῦς ὑπερηφάνου δυνάμεως, ναύαρχοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ στρατηγοὶ ἐκ νικηφόρων πολέμων ἐπανερχόμενοι ὅπως ἀναπαυθῶσιν ἐπ' ὀλίγον ἐν τῇ διοικήσει τῶν νήσων τούτων μεταμορφούμενοι εἰς νομοθέτας, σήμερον ἐδῶ καὶ μετὰ πέντε ἔτη ἐκσπενδονίζόμενοι εἰς τὴν Κεϋλάνην ἀφνης ἢ εἰς τὸ Εὐέλπι Ἀκρωτήριον, ἐν κυκλικῇ καὶ αὐτοὶ σειρᾷ, μὲ τὸν κύριόν των Γεώργιον τὸν Δ', οὕτινος δεσπόζει τῆς αἰθούσης ἢ γλυκυτάτη ἄμα καὶ ἀγρωχοτάτη μορφή, καὶ οὕτινος καὶ εἰκῶν εὐρηται, ἄλλη παρὰ τὴν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου, ἐνταῦθα ὡς κόρην ὠραῖον παριστῶσα αὐτόν, ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ τὸν Δούκα Οὐέλλιγκτον, τὸν νικητὴν τοῦ Ναπολέοντος μετὰ τὴν ἦτταν τοῦ ὁποῦ προσηρτήθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἢ Ἑπτανήσους, ἐν τῷ μέσῳ. Ἰδοὺ χαλκοῦς ὁ Μαίτλανδ, ὁ Σόλων τῆς Ἑπτανήσου, ὁ ἐπινοήσας καὶ δημιουργήσας τὸ φερώνυμον αὐτῷ Σύνταγμα, τὸ ὑποχείριον καταστῆσαν αὐτὴν εἰς τὴν προστατίδα δύναμιν, στρατιώτης τραχὺς καὶ ὀξύθυμος καὶ βίαιος. Ἰδοὺ ὁ γλυκὺς Ἀδαμς, ὁ πολυειδῶς εὐεργετήσας τὸν τόπον καὶ ὅστις τόσον εἶχεν ἀγαπήσῃ τὴν Κέρκυραν, ὥστε καὶ σύζυγον ἰθαγενῆ ἐλαβεν ἐκ τῆς οἰκογενείας Σούφη, διαζευχθεῖσαν τὸν σύζυγον αὐτῆς Παλατιανόν, καὶ τοσοῦτον ἠγανάκτησεν ὅτε μετετέθη μετὰ διπλῆν ἀρμοστείαν ἐξ αὐτῆς εἰς Μαδρὰς, ὥστε ἰδίᾳ χειρὶ ἔθραυσε τὰ καινούργη καὶ πολυτελῆ ἐπιπλα, ἅτινα εἶχε φέρῃ πρὸς νέαν διακόσμησιν τοῦ τε ἀνακτόρου καὶ τοῦ ἀγροκηπίου. Ἰδοὺ ὁ Δούγλας, σοβαροτάτη τὴν ἔκφρασιν καὶ αὐστηροτάτη τὰς γραμμὰς ὄψις. Ἰδοὺ ὁ Σίτων, γέρον ἀγαθὸς καὶ ἀδύνατος καὶ ἀνίκανος. Ἰδοὺ ὁ Νούγεντ, ὁ ἐξόχως φιλέλλην καὶ φιλιόνιος, ὅστις κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ὄθωνος ἐκ Κερκύρας ἐξενάγει αὐτόν καὶ ἔδιδε χοροὺς καὶ ἐσπερίδας, εἰς ἃς παρίστατο μεθ' ὅλης τῆς Αὐλῆς του φουσταναλλοπορών. Ἰδοὺ ὁ Ἰούγγ, ὅστις εἶχε συλλάβῃ καὶ προσεπάθει νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περιέργου σχεδίου καθ' ὃ αἱ μὲν λοιπαὶ νῆσοι παρεχωροῦντο εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐκράτει δὲ ἢ Ἀγγλίαν μόνην τὴν Κέρκυραν, ὡς κλειδα τῆς Ἀδριατικῆς, ἢ ἠδύνατο, ὡς ἔλεγεν ἐν τῇ ἐκθέσει του, νὰ καταστήσῃ θαυμάσιον μὲν κῆπον ὑπὸ φυσικὴν ἐποψιν, ἰσχυρότατον δὲ ἄμα προπύργιον καὶ σπουδαιότατον ἐμπορικὸν σταθμὸν ἐν τῇ μεσογείῳ.

Τόσαι εἰκόνες καὶ τόσαι προτομαὶ ὀλόκληρον

λαοῦ ζωὴν ἀνακαλοῦσαι εἰς τὴν μνήμην, κόσμον ὅλον ἀναμνήσεων ἐγείρουσαι.

Κοιμῶνται ἤδη ἐντὸς τοῦ ἐρήμου παλατίου καὶ αὐταί, ὅπως κοιμᾶται ὅλον τὸ μονῆρες οἰκοδόμημα. Δὲν ἔχει πλέον τὸ Ἴόνιον Βουλῆν, οὔτε Γερουσίαν, οὔτε προκαταρκτικὸν συμβούλιον, οὔτε ὑπέρτατον συμβούλιον δικαιοσύνης. Οἱ ἀγῶνές του ἐστέφησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας καὶ ἢ ἔνωσις, ἢν τόσον ἐπόθησεν, ἐπετελέσθη. Ἀντὶ πρωτεύουσας τῶν Ἠνωμένων Κρητῶν τῆς Ἑπτανήσου αἱ *Korrfai*, ἢ Κέρκυρα, εἶνε ἀπλῆ ἐπαρχιακὴ πόλις, ἢς δὲν ἐγνωμεν νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν οὔτε τὴν λαμπρὰν ἀπέναντι τῆς Ἀθωνίας θέσιν οὔτε τὴν ἐμπορικὴν σημασίαν οὔτε τὰ φυσικὰ δῶρα. Οἱ ἀντιπρόσωποι των ἔρχονται εἰς Ἀθήνας, ἀπλοὶ βουλευταὶ ὡς οἱ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, καὶ κανεὶς βεβαίως δὲν σκέπτεται νὰ τοὺς ἀποκαλέσῃ *ἐκλαμπροτάτους* καὶ *ὑψηλοτάτους*. Ἡ αὐτοδιοικήσις των δὲν ὑφίσταται πλέον καὶ ἔχουν κοινὰ πρὸς ἡμᾶς καὶ τὸ σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους. Οἱ κόμητες των καὶ οἱ δούκες καὶ οἱ βαρῶνοι δὲν ὑπάρχουν ἢ δὲν τολμῶσι νὰ προσχωρεῦνται σήμερον οὕτω. Πολῖται ἐλευθέρου κράτους δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τίτλων. Καὶ εἶνε κατευχαριστημένοι οἱ καλοὶ ἑπτανήσιοι.

Ἄλλ' ἐγὼ καταλείπων τὸ φοβερὸν καὶ περιλαμπές ἄλλοτε παλάτιον τοῦτο, δὲν δύναμαι νὰ κατανικήσω ἐπιμονόν τινα παράδοξον σκέψιν, ἢτις γεννᾶται εἰς τὸ πνεῦμά μου, τί θὰ ἦτο ἄρᾳ γε τὸ ἔρημον αὐτὸ καὶ ἀκατοίκητον τῆς σήμερον κτίριον, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτύχῃ ποτὲ τὸ κατὰ τὴν πρό τοῦ 1862 ἐποχὴν ἐκείνην τῶν παραβόλων ἰδεῶν καὶ τῶν ρομαντικῶν ἐπιχειρήσεων συλληθῆν ὑπὸ τινῶν φανταστικῶν σχεδίων πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ ὁποῦ εἶχε μάλιστα συστηθῆ καὶ μυστικῇ ἀδελφότητι μετὰ διαπρεπέστατα μέλη ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ καὶ ἐν Ἀθήναις, καθ' ὃ κοινῇ παντὸς Ἑλλήνος ἐνέργεια ἐπρεπε νὰ εἶνε ἢ προσάρτησις τῆς Θεσσαλίας, τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Μακεδονίας εἰς τὴν Ἑπτανήσον, μετὰ πρωτεύουσαν τὴν Κέρκυραν, εἰς ἐν ἐλευθέρου καὶ μέγα Ἴόνιον Κράτος ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ ἀποκλείσαντος ἡμᾶς πρό τινος Ἀλφρέδου, ἐγκαταλειπομένων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἄλλου ἑλληνικοῦ κράτους εἰς τὴν τύχην του καὶ τὰς ἐσωτερικὰς αὐτοῦ διαμάχας ὡς μὴ ἐνέχοντος στοιχεῖα ζωῆς!

Β'

Ὅπως διάφορον εἶνε τὸ ἄλλο, τὸ εἰκοσι λεπτὰ περίπου ἀπέχον τῆς πόλεως θερινὸν ἀνάκτορον τοῦ Βασιλέως, τὸ χάριεν, τὸ κομψόν, τὸ φιλάρεσκον *Mon—Repos*. Εἶνε βαρὺς ὁ τίτλος *ἀνάκτορον* διὰ τὴν ὠραίαν αὐτὴν φωλεάν. Καὶ

πόσον δικαιολογεῖ τὸ ἰδιαίτερον ὄνομά του, πόσον γλυκεῖα θὰ εἶνε ἢ ἀνάπαυσις ἐδῶ, ἐντὸς τῶν μικρῶν ὡς κλωβία δωματίων του, ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιάν τῶν ἀμφιλαφῶν δένδρων του, ὑπὸ τὴν διαρκῆ εὐωδίαν τῶν ἀνθέων του, μὲ τὸν αἰώνιον φλοίσθον τῶν κυμάτων τοῦ ὑπ' αὐτὸ πελάγους! Τί θαυμάσιον ἐνδιαίτημα ἡσυχίας καὶ τρυφῆς, ὅπερ νομίζεις ὅτι ἐκτίσθη ἐπιτήδης ὡς ἐρώτων καταφύγιον! Μόλις λευκάζει ἀδιόρατον σχεδὸν ἀνὰ μέσον τῶν πέριξ του φύλλων καὶ κλάδων καὶ γίνονται σχεδὸν οἱ στυλίσκοι τῆς προσοψείας τοῦ ὑπὸ πράσινον κάλυμμα καὶ μόλις κατορθώνει ν' ἀνακύψῃ ὀλίγον ὑπὲρ τὴν περιβάλλουσαν αὐτὸ πανταχόθεν πλουσίαν καὶ ρωμαλεάν βλάστησιν, ἢτις ἀφοῦ τὸ περιτυλίξῃ ἐκτείνεται ἐνθεν καὶ ἐνθεν καὶ ἀναρριχᾶται τὰ γύρω ὑψώματα καὶ πληροὶ τὰς μικρὰς τῆς περιφερείας του κοιλάδας καὶ κατέρχεται εἰς τάπητα χλόης μέχρι τῆς ὑπὸ τοὺς πόδας του θαλάσσης. Τίποτε τῶν ἀμαυρῶν τοίχων καὶ τῶν ὑψηλῶν παραθύρων καὶ τῶν ἱστορικῶν ἀναμνήσεων τοῦ ἐν τῇ πόλει συναδέλφου του. Εἶχε χαρισθῆ ὑπὸ τῆς πόλεως τῷ εὐεργετῇ Ἀδαμς πρὸς *τέρψιν*, ὡς ἔφερε τὸ δωρητήριον ἐγγραφῶν. Ἄλλ' οὐδὲν ἀνακαλεῖ ἐν αὐτῷ τὴν παρελθούσαν ἐκείνην ἐποχὴν. Διὰ τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων του εἰσέρχεται ἐλευθέρως ὁ ἀήρ καίλων πρὸς τὰ παραπετάσματα αὐτοῦ. Ἀκόλυτον πλημμυρεῖ τὸ φῶς τὰ δώματά του. Ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε ἀνέφελος, γελᾷ καὶ ἀναλάμπει ὅλον ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὰ φιλήματα. Ἄλλ' ὅταν σκυθρωπάξῃ καὶ ἀπολύῃ τὴν θύελλαν, κρύπτεται ὡς ριγούν ὑπὸ τῶν δένδρων του τὴν πυκνὴν θολίαν. Ἐναρμόνιος μίγνυται ἢ διηνεκὴς μελωδία τοῦ πόντου, οὐ ὑπέρεκτα, πρὸς τὸν ἐπίσης ἀπαυστον ψίθυρον τοῦ κήπου του, θαθεὸς καὶ σκιερῶν ὡς ἀρχαῖον ἄλλος, οὕτινος περιερίσονται ἀνὰ μέσον τῆς δασείας φυτείας εἰς μυρίας ἀτραπούς οἱ δρομίσκοι καὶ τόρα χάνονται ὑπὸ τὴν πόαν καὶ τόρα ἀνέρχονται τὴν κλιτὴν ἀνθούτων λοφίσκων καὶ ἐπειτα καταβαίνουν εἰς ἀλλεπαλλήλους βαθμίδας πρὸς τὴν παραλίαν καὶ μετ' ὀλίγον βυθίζονται ἀφανεῖς ὑπὸ τὰ ζοφερὰ φυλλώματα. Σιγῇ τὸ περιβάλλει καὶ αὐτὸ ἀθρόμβος, ἢν διακόπτει μόνον δικέλλης ἐργάτου ὑπόκωφος κρότος ἢ μόνον ἄσμα φρουροῦ φυλάττοντος παρὰ τὴν ἀκτὴν μὴ προβάλλῃ λαθρέμπορος λέμβος. Ἄλλ' ἐδῶ πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ εἶνε πένθιμος, καὶ ἀναμένεις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ν' ἀκούσης αἴφνης λιοντας αὐτὴν καὶ ἐκρηγνυμένους γέλωτας δρυάδων καὶ νομίζεις ὅτι ἐπιτήδης ἠπλώθη οὕτω βαθεῖα πέριξ ὅπως μὴ ταράσσονται ἐν τῇ τρυφῇ αὐτῶν τοῦ μαγικοῦ οἰκήματος οἱ κἀτοιχοί, ὅπως ἠπλώτο ἄλλοτε κατὰ τοὺς ἀρχαίους μύθους τριπλῆ νύξ ὅπως μὴ ταράσσονται τοῦ βασιλέως τῶν θεῶν αἱ ἡδοναί.

Τίς δὲν θὰ ἐπόθησεν ἄρᾳ γε ἀπαξ τοῦλάχιστον

στον ἐπὶ ζωῆς του τοιοῦτον ἐν κρησφύγετον, ὅπου νὰ ζήσῃ καὶ νὰ τελευτήσῃ ἀγνωστος εἰς ἀδρανούς ὑπάρξεως καὶ κεκρυμμένης εὐτυχίας ὄνειρον;

Καὶ τοιοῦτον ἀκριβῶς φαίνεται ὡς νὰ κατεσκεύασε τὸ οἶκημα τοῦτο μυστηριώδην νηρηῆς, πόθον φιλότητος ἐμπέον καὶ ὄρεξιν ἀμεριμνησίας καὶ λήθην φροντίδων καὶ ἀπολαύσεων ἐπιθυμίας.

Οὕτω δὲ ἀκριβῶς φαίνεται ὅτι τὸ ἐννοεῖ καὶ ὁ ἐστεμμένος κύριός του, εἰς ὃν νομίζω ὅτι ἀνήκει καὶ ἡ ὠραία ὀνομασία ὑπ' ἣν εἶνε γνωστόν. Ἡ ἐσωτερικὴ τοῦλάχιστον διακόσμησις τοῦ χαριέντος ἐνδιαίτηματος συνεχίζει τελείως καὶ πληρέστατα ἀνταποκρίνεται πρὸς τῆς ἐκτὸς φύσεως τὴν γοητείαν. Ὅλα καινούργη, ὅλα στίλβοντα, ὅλα νεάζοντα, ὅλα φαεινὰ. Οὔτε ἀρχαῖα καὶ βαρῆα ἐπιπλα, οὔτε προέδρων σοβαρὰ μορφαί, οὔτε ἀρμωστῶν καὶ διοικητῶν προτομαί, οὔτε ἄλλων καιρῶν λειψανα καὶ μνημεῖα. Εὐθύς ἀπὸ τῆς εἰσόδου διατίθεται εὐαρεστότατα. Αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων εἰκόνες παριστῶσι τὰς χαριεστέρους σκηνὰς τῆς Ὀδυσσεύς, τὰ κατὰ τὴν διατριβὴν τοῦ πολυπλάγκτου Ἰθακησίου ἐν τῇ νήσῳ τῶν Φαιάκων. Γυμνόστερνοι νύμφαι αἴρουν μέγα ὠρολόγιον ἄμα καὶ βαρόμετρον. Ἀναλάμπουσι τὰ ἐπὶ τῶν τραπέζων σκεῦη καὶ κοσμήματα, πάντα ἐκ πολυτίμων μετάλλων. Λεῖπουν οἱ ἐπιδεικτικοὶ θρόνοι καὶ αἱ μακρὰ αἰθούσαι καὶ τὰ ἐπίσημα ἐμβλήματα. Ἄλλ' ἀντ' αὐτῶν πολυτέλεια καὶ χλιδὴ ὄντως βασιλική. Τριάκοντα μόλις χωρεῖ συνδαιτυμόνας ἢ οἰκογενειακὴ τράπεζα τοῦ ἐστιατορίου του, ἀλλ' εἶνε τοῦτο καλλίστα ἠτρεπισμένον. Καλλιτεχνικώτατον τὸ σπουδαστήριον τοῦ βασιλέως, μετὰ τὰς ἀποκρυπτούσας ἐντελῶς τοὺς τοίχους μεγάλας εἰκόνες τῶν ὠραιοτέρων τῆς νήσου ἐξοχῶν, μετ' ἀναπαυτικὰ αὐτοῦ καθίσματα καὶ τὸ ἀπαστράπττον ἐπὶ τοῦ γραφείου του χρυσοῦν μελανοδοχεῖον, ὅπερ ἐδώρησεν, ἂν δὲν ἀπατάμαι, πρὸς αὐτόν ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας. Κεκοσμημένοι ἐπίσης δι' ὠραίων εἰκόνων καὶ πάντες οἱ ἄλλοι θάλαμοι. Ἀνάκλιτρα βαθεῖα, μακρὰ ἔδρα ἐπεστρωμένα διὰ παχέων ὑφασμάτων, διβάνια ἐφ' ὧν ἀπλοῦνται τάπητες μετὰξιν, προκαλοῦντά σε νὰ ταυύσης ἐπ' αὐτῶν ὀκνηρῶς τὰ μέλη σου. Κοιτῶνες θερμοὶ καὶ ἀβροὶ καὶ τρυφηλοὶ ὡς λέκτρα νεονύμφων, ἕκαστος μετὰ τὴν ἰδιαίτην του ἐξαισίαν πανοραματικὴν θέαν, ἄλλος τὴν πόλιν τῆς Κερκύρας καὶ τὸν λιμένα ἀπέναντι, ἄλλος τὴν ἀντικρῦ Ἠπειρον, ἄλλος τῆς θαλάσσης μόνην τὴν λείαν ἐπιφάνειαν, ἄλλος τῆς γραφικῆς ξηρᾶς τὴν ποικίλην ἀποψιν. Εἰς δύο ἐξ αὐτῶν ἢ εἰσόδος ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ξένον

καὶ μένουσι πάντοτε εὐλαβῶς κλειστοί: εἶνε οἱ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης. Τελειότατον ἐν ἐνὶ τῶν δωματίων σφαιριστήριο, ὅπου ἐπικρίζον ἄλλοτε ἐπὶ ὄρας ὁ βασιλεὺς. Καὶ ἐν συνόλῳ: φιλόκαλον καὶ ἄνετον καὶ πλούσιον συγχρόνως ἀληθῆς Ἀγαπαυτήριο.

* *

Περίεργως ἰδίως δεικνύεται τῷ ξένῳ ὁ θαλαμὸς, ἐν ᾧ κατεκλίνεται τὸ πρῶτον, πρὶν εἶτι νυμφεῦθι, ὁ Βασιλεὺς. Ἐν αὐτῷ ἤδη κοιμῶνται συνήθως ὅλοι οἱ διερχόμενοι τοῦ Mon-Repos καὶ φιλοξενούμενοι ἐπίσημοι ἐπισκέπται. Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τῆς φιλοξενίας φαίνεται ἕκαστος αὐτῶν χαράσσει τὸ ὄνομα του ἐπὶ τοῦ κρυστάλλου τοῦ ἐν αὐτῷ μεγάλου καθρέπτου καὶ διακλόνοντα τὴν στυλιπνὴν τῆς ὑέλοι ἐπιφάνειαν διακρίνοντα ἐπ' αὐτοῦ δεκάς περίπου ἡγεμονικῶν ὀνομάτων. Καὶ ἡ ἡμέτερα δὲ βασιλίςσα καὶ ἡ ἡγεμονίς Ἀλεξάνδρα ἔχουν χαράξῃ ἐπίσης τὰ ἑαυτῶν παρὰ τὰ τῶν ξένων των, τῆς πριγκιπίσσης Θύρας λόγου χάριν, τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Παύλου τῆς Ρωσσίας καὶ τῶν ἄλλων. Μεταξὺ δὲ τούτων ἀνακαλύπτω αἴφνης καὶ τὸ ἰδικόν σου, ᾧ πρόσφατε ὑποψήφιε τοῦ βουλγαρικῶ θρόνου Βαλδεδιάρ, καὶ ἐπανερχομαι εἰς τὴν πραγματικότητα ἣν εἶχον ἀρχίσῃ νὰ λησμονῶ ὀλίγον κατὰ τὴν καλαισθητικὴν ταύτην ἐπίσκεψιν, καὶ συλλογίζομαι ὅτι κ' ἐδῶ ἀκόμη, μολοντί εἰς ἀγαπαυτήριο, δὲν θὰ ἠδύνατο ἂν ἤθελε νὰ εὕρῃ τὴν ἡσυχίαν του ὁ ἀδελφός σου, ἀφοῦ θ' ἀπῆλθα πρὸ αὐτοῦ τὸ ὄνομα σου, ὑπομιμνήσκον αὐτῷ ἐξαπίνης τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ συμβαίνοντα καὶ τὰ πραξικοπήματα καὶ τὰς πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ τὰς ἐπιστρατείας!

ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ

ΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΡΑΪΧΣΤΑΓ

Αἱ τελευταῖαι συνεδριάσεις τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου καὶ ἡ αἰφνιδία ἐπὶ τῇ ἀπορρίψει τοῦ ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος Βίσμαρκ ὑποβληθέντος αὐτῷ στρατιωτικοῦ περὶ ἐπταετοῦς θητείας νομοσχεδίου διάκλις του γενικὴν ἐπέσπασε τὴν προσοχὴν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ. Πληροφορικὴ τινὲς ἐπομένως περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν αὐταὶ διεξάγονται καὶ ἐν γένει περὶ τοῦ Ραΐχσταγ δὲν θὰ ἐστεροῦντο βεβαίως ἐνδιαφέροντος. Ταύτας δὲ παρέχει ἡμῖν διὰ προσφάτου ἄρθρου αὐτοῦ ὁ ἄλλοτε μὲν διάσημον μέλος τῆς Κοινοῦτος χρηματίσας, νῦν δὲ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Φίλιππος Δαρὺλ γράφων ἐντυπώσεις τῆς ἐν διαφόροις χώραις διαμονῆς

του γνωστὸς γάλλος συγγραφεὺς Πασκάλ Γρουσέ.

«Ὁ ξένος, λέγει, δύναται μετὰ μείζονος εὐκολίας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Ραΐχσταγ ἢ εἰς οἰονδήποτε ἄλλο κοινοβούλιον. Πρὸς τοῦτο δὲν ἔχει ἢ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ εἰδικῶς ἐπὶ τούτῳ ἀνοικτὸν ἐν τῷ νομοθετικῷ μεγάρῳ γραφεῖον καὶ νὰ ζητήσῃ ἐν εἰσιτήριον ἢ διὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἢ διὰ τὴν ἐπαύριον. Αὐθωρεὶ δὲ καὶ τὸ λαμβάνει ἂν ὑπάρχει χώρος ἐν τοῖς θεωρείοις. Εἰσέρχεται δὲ εἰς τὸ μέγαρον διὰ προδόμου τινός, ἐν ᾧ παραμένει θυρωρός, Türhüter, ἀρκούντως μεγαλοπρεπῆς, κρατῶν θυρμασίαν ράβδον ἢ χρυσὴν ἢ λαβὴν. Ἀπὸ τοῦ προδόμου τούτου μεταβαίνει ἢ κατευθεῖαν εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν καλουμένην des Pas-Perdus ἢ εἰς τὸ ὑποδεικνυόμενον ἐν τῷ εἰσιτηρίῳ θεωρεῖον. Ἡ ἀνωτέρω αἴθουσα πληροῦται ὑπὸ θρανίων ἐκ πρασίνου δέρματος καὶ τραπεζίων πρὸς γραφὴν, κοσμεῖται δὲ ὑπ' ἀναγλύφων εἰκόνων τοῦ Φίχτε, τοῦ Στάιν, τοῦ Ἄρντ, τοῦ Σίλλερ, τοῦ Οὐλνδ καὶ ἄλλων ἡμετέρων τοῦ γερμανικοῦ Ὀλύμπου. Πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτῆς εἶνε τὸ κυλικεῖον πρὸς τ' ἀριστερὰ ἡ αἴθουσα τῶν ἐιδήσεων τῶν ἐφημερίδων. Εἰς δὲ τὸ κέντρον αἱ θύραι δι' ὧν εἰσέρχονται τὰ μέλη τοῦ Ραΐχσταγ. Ὅσακις ὁ ὁμιλῶν βουλευτὴς ἐλκεῖ καὶ ἐνδιαφέρει τὸ ἀκροατήριόν του, εἶνε κενὴ συνήθως ἐξ ὀλοκλήρου ἄλλ' ἀπεναντίας εἶνε πλήρης ὁμιλῶν ζωηρῶν καὶ θορυβούντων, ὅταν ἡ ἡμερησία διάταξις δὲν περιέχῃ τι τὸ ἐνδιαφέρον ἢ ὅταν ὁ ρήτωρ εἶνε Hausleerer, δηλαδὴ κατὰ λέξιν: «Ἐκκενωτῆς τῆς αἰθούσης.»

Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑλικὴν αὐτοῦ διαρρύθμισιν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἦθος τὸ γερμανικὸν κοινοβούλιον ὁμοιάζει πρὸς τε τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν καὶ πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων. Ὁψιγενὲς πολιτικὸν δημιούργημα, ἐδανείσθη παρὰ τε τῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ κρατούντων ἐθίμων, ἐπὶ τῷ ἐφάνη μᾶλλον πρακτικόν. Οὕτως ἔχει καὶ αὐτό, ὡς ἡμεῖς, τὸ βῆμά του, καὶ εὕρηται ὡς ἐν Οὐεστμίνστερ καὶ ἐν αὐτῇ τράπεζα μεγάλη τετραγώνος πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐγγράφων. Οὕτως ἐπίσης ἡ τοποθέτησις τῶν βουλευτικῶν ἐδωλίων ὁμοιάζει πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν, ἢ δὲ διαίσεις καὶ ἡ θέσις τῶν δημοσίων θεωρείων εἶνε ἀνάλογος τῇ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων. Ὁ ρήτωρ δύναται, ἂν θέλῃ, ν' ἀναβῇ εἰς τὸ βῆμα καὶ νὰ ἀρχίσῃ ὁμιλῶν, ἔχων τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν βουλὴν ἄλλ' ἐπίσης, ἂν προτιμᾷ, δύναται νὰ ὁμιλήσῃ ἀπὸ τῆς θέσεώς του, ἀπευθυνόμενος τρῶπον τινὰ πρὸς τὸν πρόεδρον. Ἄλλ' ὁ κανονισμὸς τῶν ὠρῶν τῶν συνεδριάσεων εἶνε ἐξαιρετικῶς πρωτότυπος καὶ κανονικός. Αὐταὶ ἀρχονται ἀπὸ τῆς δεκάτης πρωϊνῆς ὄρας καὶ καταλή-

γουσι τῇ τρίτῃ ἢ τετάρτῃ μετὰ μεσημβρίαν. Περὶ τὰς δώδεκα οἱ βουλευταὶ τρώγουσι ἐπὶ εὐρου ἐν τῷ κυλικεῖῳ. Μετὰ τὴν λῆξιν δὲ τῆς συνεδριάσεως μεταβαίνουν εἰς τὸ δεῖπνον.

Ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων εἶνε εὐρὴ παραλληλόγραμμον τριάκοντα μέτρων μήκους καὶ εικοσιπέντε πλάτους. Εἰς τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς αἰθούσης ἐγείρεται τὸ γραφεῖον τοῦ προέδρου, παρ' ᾧ κεῖνται τὰ γραφεῖα τῶν γραμματέων, κάτωθεν δὲ τὸ βῆμα καὶ ἐκατέρωθεν τοῦ βήματος ἐξέδρα χωριζομένη ἀπὸ τῆς λοιπῆς αἰθούσης διὰ χονδροῦ κιγκλιδώματος, εἶνε προωρισμένη διὰ τὰ μέλη τοῦ Bundesrath, τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου, ἅτινα διορίζονται ὑφ' ἑκάστης τῶν κυβερνήσεων τῆς αὐτοκρατορίας. Τὰ μέλη ταῦτα, τεσσαράκοντα τέσσαρα τὸν ἀριθμὸν, ἔχουν ἕκαστον καὶ τὸ ἰδιαίτερόν του ἐδῶλιον, ἐν διπλῷ παραλληλῷ στοίχῳ τοιούτων. Ὑπὸ τὸν ἐξώστην τοῦτον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς αἰθούσης, ἀπέναντι τοῦ βήματος, κεῖται ἡ τράπεζα τῆς Βουλῆς. Ἐκατέρωθεν αὐτῆς τὰ γραφεῖα τῶν στενογράφων. Πέραν δὲ, ἀμφιθεατρικῶς, ἐγείρονται αἱ 397 ἐδραὶ τῶν βουλευτῶν, ἐδραὶ δερμάτιναι, συμπληρούμεναι διὰ μικρῶν ξυλίνων τραπεζίων καὶ χωριζόμεναι κατὰ διαστήματα δι' ἀτραπῶν, αἰτίνες παρέχουσι εἰς τὸ σύνολον τὸ σχῆμα μεγάλου ριπιδίου. Ὑπεράνω τοῦ προεδρικοῦ ἐδωλίου καὶ ἐπὶ τῶν δύο μεγάλων πλευρῶν τοῦ παραλληλογράμμου εἶνε τὰ δημόσια, ἐπίσημα, διπλωματικά καὶ δημοσιογραφικά θεωρεῖα. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτων οἱ συνάδελφοί μας δημοσιογράφοι τοῦ Βερολίνου ἔχουσιν εἰς τὴν διάθεσιν των ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ τρεῖς ἰδιαίτερας αἰθούσας ἐργασίας κάλλιστα νῦν τρεπισμένες. Τρεῖς δὲ ἄλλαι αἰθούσαι εἶνε ὀρισμέναι διὰ τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς, διὰ τὸν πρόεδρον τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου καὶ διὰ τὸν ἀρχικαγκελάριον τῆς Αὐτοκρατορίας. Εἰς τὰς δύο ἐλευθέρας γωνίας τῆς αἰθούσης διακρίνονται δύο ἄλλαι τράπεζαι, πῆριξ τῶν ὁποίων συχνάκις συμπικνοῦνται ὁμιλοὶ βουλευτῶν. Στέγη ὑελίνη, φωτιζομένη ἐνίοτε τὸ ἐσπέρας διὰ σειρὰς ραμφῶν φωταερίου, καλύπτει τὴν ἀπλὴν καὶ ἱκανῶς φιλόκαλον ταύτην αἴθουσαν, τῆς ὁποίας τὴν σκολατόχρον τῶν τοίχων ἐπιφάνειαν διακόπτουσι κατὰ διαστήματα γραμμαὶ χρυσαί, καὶ ἐν ἡ εὕρηται καὶ τρόπαιον φέρον τὰ ἐθνικὰ χρώματα. Ὁ ἀερισμὸς καὶ ἡ θερμανσις εἶνε τέλεια χάρις εἰς σύστημα ἀπορροφητικῶν καὶ πιεστικῶν ἀντλιῶν ὁμοίων πρὸς τὰς τοῦ διασῆμου θεάτρου τῆς Φραγκφούρτης. Καὶ τέλος, διὰ νὰ μὴ λείπῃ τίποτε πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ ἐπισκέπτου, χάρις τῆς αἰθούσης, διδόμενος αὐτῷ ἅμα τῇ ἀφίξει του σημειοῖ δι' ἐπτά δια-

φόρων χρωμάτων τὰ κυριώτερα πολιτικὰ κόμματα τοῦ Ραΐχσταγ, ὡς καὶ τὴν θέσιν ἣν κατέχει ἕκαστος τῶν βουλευτῶν ὥστε νὰ δύνασαι εὐκόλως νὰ ἀναζητήσῃς καὶ νὰ ἀνεύρῃς τὰς μᾶλλον ἐνδιαφερούσας φυσιογνωμίας.

Ὅτι προξενεῖ τὴν μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν ἐν τῷ Ὁμοσπονδιακῷ Κοινοβουλίῳ τῆς Γερμανίας κατὰ πρῶτον εἶνε ὁ ἐπικρατῶν τόνος τῆς ἀπολύτου οἰκειότητος. Ὁ ρήτωρ σχεδὸν πάντοτε ὁμιλεῖ ἀπὸ τῆς θέσεώς του καὶ δὲν προσπαθεῖ ν' ἀναπτύξῃ, ἢ νὰ ἀναδείξῃ δῶρα εὐγλωττίας. Καὶ ἡ γλῶσσα εἶνε ἐλάχιστα πρὸς τοῦτο κατάλληλος καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀγορεύσεων δὲν εἶνε τοιοῦτον ἐδῶ. Λαλεῖ λοιπὸν ἡσυχῶς ὡς ἐν δημοτικῷ συμβουλίῳ ἢ ἐν συνελεύσει μετόχων ἐπιχειρήσεώς τινος, μεταχειριζόμενος τὴν σαφὴ καὶ καθαρὰν πρὸς διαπραγματεύσεων τῶν ὑποθέσεων συνήθη γλῶσσαν, ἂν ἡ φύσις τῷ ἔδωκε τὸ χάρισμα τῆς ἀκριβολογίας, ἢ συγκεχυμένως καὶ περιπεπλεγμένως, ἂν ὄχι. Ἄλλως τε, γενικῶς ἐλάχιστα ἐνδιαφέρονται περὶ τοῦ τί λέγει. Δὲν χειροκροτοῦν καὶ δὲν διαμαρτύρονται. Ἡ ὑπομονητικὴ ἀκρόασις αὐτοῦ, ὡς κακοῦ ἀναποφεύκτου, ἢ ἡ ἀπόλυτος καὶ μακαρία ἀδιαφορία εἶνε ἡ κυριεύουσα ἐκφρασις τῶν ἀγαθῶν μορφῶν τῶν ζυθοποτῶν τούτων. Ἐκαστος πρὸ τοῦ ἀναλογίου του ἐνασχολεῖται περὶ τῶν μικρῶν του ὑποθέσεων, γράφει τὴν ἀλληλογραφίαν του, συνομιλεῖ μετὰ τοῦ γείτονός του, ἢ κοιμάται τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου.

Μόνος ὁ γηραιὸς στρατάρχης Μόλτκε, τακτικὸς πάντοτε ἐν τῇ θέσει του, ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τῆς δεξιάς, δίδει τὸ παράδειγμα τῆς ἀδιαλείπτου προσοχῆς. Τοῦτο συμβαίνει διότι εἶνε σχεδὸν ἐντελῶς κωφός. Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν, ἄλλως ἀντιληφθεὶς τὸ ζήτημα, ἐψήφισεν ὑπὲρ τῆς τριετοῦς θητείας — αὐτὸς ὁ πατὴρ τῆς ἐπταετοῦς — καὶ ἠναγκάσθη ὅταν τῷ ἐξήγησαν τί ἐπραττε, πλήρης φρίκης, ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ψήφον του.

Εἶχε δὲ γίνῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ ψηφοφορία ἐξαιρετικῶς κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν, διότι τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ψηφοφορεῖν δὲν εἶνε συνήθες ἐν τῷ Ραΐχσταγ. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ψηφοφορίαι γίνονται, ὡς ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων, διὰ τοῦ γωρισμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἄν οὗτοι εἶνε αἴφνης ὑπὲρ τῆς ὑποβαλλομένης προτάσεως, καταλείπουσι τὴν αἴθουσαν διὰ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας ἂν εἶνε κατὰ, διὰ τῆς πρὸς τ' ἀριστερὰ ἢ καὶ τ' ἀνάπαλιν. Οἱ γραμματεῖς σημειοῦσι τὰ ὀνόματα τῶν ἐκατέρωθεν ἐξερχομένων. Συγκρίνονται ἔπειτα οἱ κατάλογοι καὶ γίνονται ἀμέσως γνωστὸν τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐν τῇ πολιτικῇ διαλέκτῳ τοῦ Βερολίνου τοῦτο καλεῖται Hammelsprung, δη-

λαδὴ « πῆδημα προβάτου », ἴσως διότι οἱ νομοθέται συνωθούμενοι παρ' ἑκατέρων τῶν ἐξόδων ὁμοιάζουν ὀλίγον πρὸς τὰ πρόβατα τοῦ Πανούργου.

Ἡ κυριώτερα φυσιογνωμία τοῦ Ράιχσταγ εἶνε, μετὰ τοῦ στρατάρχου Μόλτκε, φυσικὰ ὁ πρίγκιψ Βίσμαρκ. Ὅσάκις παρευρίσκειται εἰς τὰς συνεδριάσεις, εἰσέρχεται πάντοτε διὰ τῆς μικρᾶς θύρας τοῦ ἰδιαιτέρου δωματίου του, μεταξὺ δύο στοιχῶν παρατεταγμένων κλητῆρων, καὶ πορεύεται νὰ καθίσῃ ἀμέσως ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τοῦ ὀρισμένου διὰ τὰ μέλη τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου διαμερίσματος. Κάθηται, καὶ σχεδὸν πάντοτε, διὰ νὰ περάσῃ τὴν ὄραν του, ἀρχίζει νὰ ὑπογράψῃ ἔγγραφα. Πρὸς τοῦτο κομίζουσιν αὐτῷ ἀλληλοδιαδόχως κλεισμένα μεγάλα χαρτοφυλάκια, ἅτινα ἀνοίγει διὰ μικρᾶς κλειδῆς, ἐξάγει τ' ἀναγκαιούντα αὐτῷ ἔγγραφα καὶ θέτει κάτωθεν αὐτῶν ἀμελῶς τὴν ὑπογραφὴν του. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο αἱ κυριαὶ παρατηροῦσιν ὅτι ἔχει τὴν χεῖρα λευκοτάτην καὶ λεπτοτάτην. Τὰ δίοπτρα εἶνε διαρκῶς προσηλωμένα ἐπ' αὐτοῦ, τοῦ ὄγκου καὶ βαρέος κορμοῦ του, ὃν περιβάλλει στολὴ λευκὴ θωρακοφόρου, τῆς φαλακρᾶς κεφαλῆς του ἐφ' ἧς ὀρθοῦνται αἱ παροιμιώδεις τρεῖς τρίχες, ἃς τόσον ἀρέσκειται εἰκονίζουσα ἢ βερολιναῖα γελοιογραφία, τοῦ παχέος μύστακος του καὶ τῶν δασειῶν ὀφρύων του. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διακόπτει τὴν μηχανικὴν ἐργασίαν του διὰ νὰ καθάρσῃ δημοσίᾳ τοὺς ὄνυχάς του, κατὰ τὴν ἥμισυ μὲν βεβαίως εὐάρεστον ἀλλ' ἐξόχως πρωσιακὴν συνήθειαν, ἢ ὅπως εἶπη τὴν εἰς γραμματέα ἄγαν προθυμοποιούμενον.

Ἀλλὰ τὰ θεωρεῖα εὐχαριστοῦνται ἰδίως εἰς τὴν θέαν του, ὅταν προσβάλλεται προσωπικῶς ὑπὸ τίνος τῶν ρητόρων τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἀνορθοῦται τότε, ὑψώνει ἀποτόμως τὴν κεφαλὴν, καὶ, στηρίζων τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων, ὡχρῆ ἢ ἐρυθρῆ ἐξ ὑπαμοιβῆς. Ἀναπνέει θερμῶδως, προφανῶς δὲ καταβάλλει ἰσχυρὸν ἀγῶνα ὅπως μὴ ἐκραγῇ. Μόλις δὲ ὁ ἄλλος τελειώσῃ, ἐγείρεται καὶ δι' ἐνὸς μόνον κινήματος δεικνύει ὅτι θέλει τὸν λόγον.

Ὁ σιδηροῦς καγκελλάριος εἶνε, ὡς γνωστόν, μέτριος ρήτωρ. Ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἶνε γλυκυτέρα ἢ ὅσον θὰ ἐνόμιζε τις ἀποβλέπων μόνον εἰς τὸ ἀθλητικὸν αὐτοῦ παράστημα, ἀλλ' εἶνε συγχρόνως μονότονος καὶ σύρεται. Οἱ λόγοι αὐτοῦ ἐπιβάλλουσι μόνον διὰ τοῦ τραγικοῦ αὐτῶν βήθους καὶ διὰ τῆς ἰσχυρᾶς πρακτικότητος καὶ εὐθυμίας τῶν τολημῶν ἐπιχειρημάτων, ἅτινα ἀναπτύσσει, ἐν τόνῳ οἰκειότητος προβαίνουσας μέχρι χυδαιότητος σχεδόν. Ὁμιλῶν ταλαντεύεται ἐπὶ τῶν κνημῶν του, συστρέφει τὸν μύστακα αὐτοῦ, προσπαθεῖ νὰ εὐρῇ τὰς λέξεις αἵτινες τῷ χρειάζονται, πα-

ρατρῆι τοὺς ὄνυχάς του καὶ ἐξετάζει μετὰ προσοχῆς τὰς δύο ἀκρας ὑπερμεγέθους μολυβδοκονδύλου. Δισταίνει, ἐπαναλαμβάνει καὶ διορθώνει τὴν φράσιν του, τραυλίζει φρικτὰ, ἕως ὅτου ἡ φευγαλέα ἐκφρασίς σκέφειος σχεδὸν πάντοτε σαφοῦς εὐρεθῇ ἐπὶ τέλους. Καὶ οὕτω συνήθως, διὰ προσπαθείας μετὰ δυσκολίας ἀγομένης εἰς πέρας, κατορθώνει νὰ δημιουργήσῃ μίαν τῶν τυπικῶν ἐκείνων φράσεων, ἐν αἷς ἡ ἰδέα του συγκεντροῦται εἰς εἰκόνα δυνατὴν καὶ ἐκπλήττουσαν ἀκριβῶς διὰ τὴν ἔκφασιν αὐτῆς ἀποτομότητος. Ἡ παραγομένη ἐντύπωσις εἶνε πάντοτε μεγίστη καὶ ἀγεταί τις νὰ πιστεῖσῃ ὅτι ταύτην καθιστᾷ ἐπιμᾶλλον αἰσθητὴν καὶ αὐξάνει ὁ ἀγὼν ὃν κατέβαλε καὶ ἡ προφανῆς δυσκολία ἣν κατενίκησεν ὁ ρήτωρ. Ἐν ταῖς στιγμαῖς ταύταις ὁ καγκελλάριος λέγει πράγματα ἅτινα οὐδὲν ἄλλο κοινοβούλιον θὰ ἠνείχετο καὶ ὃν τὴν τραχύτητα κάμνει μᾶλλον κατάδηλον διὰ τῆς αὐθαδεστέρως στάσεως, ὅπως τελευταῖον ὅτε ἐδήλωσε πρὸς τὸ Ράιχσταγ ὅτι ἡ θὰ ψηφίσῃ τὴν ἐπταετίαν ἢ θὰ διαλυθῇ. Οὕτε ὁ Κρόμβελ πρὸ τοῦ Ὁρροπυγίου οὕτε ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' ὑπῆρξαν ποτὲ τόσον τραχεῖς. Καὶ δὲν εἶχον εἰς ἐπίμετρον ὡς οὗτος ἀνάστημα πέντε ποδῶν καὶ ἐπτὰ δακτύλων, σιαγόναν μολοσσῶ καὶ στολὴν θωρακοφόρου.

— Ὅχι, κύριοι, ἐτόλμησε νὰ εἶπη μίαν ἡμέραν πρὸς βουλευτὴν τινα, ἐρωτῶντα αὐτὸν διατί ἡ κυβέρνησις δὲν διέλυε τὴν Βουλὴν, ἀφοῦ δὲν ἦτο εὐχαριστημένη ἐκ τῶν ἀποφάσεών της; Ὅχι, κύριοι, θέλομεν πρότερον νὰ ἴδῃ καλῶς ὁ τύπος ὁποίου εἶδους ἄνθρωποι εἶνε οἱ ἀντιπρόσωποι του διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ τοὺς ἐκλέξῃ καλλιτέρους ἐν τῷ μέλλοντι!...

Καὶ ἄλλοτε πρὸς τὸν ἡγούμενον ἐπιτροπῆς τίνος, ὅστις πρὸ τῆς θέας αὐτοῦ καταληφθεὶς ὑπ' αἰφνιδίας συστολῆς ἐσιώπα μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ κατὰ ποῖον τρόπον νὰ ἡμιλήσῃ πρὸς τοιοῦτον ἄνδρα,

— Προφανῶς, κύριε, δὲν ἀνήκετε εἰς τὸ Ράιχσταγ.

Ἄλλοι δικτάτορες τὴν αὐτὴν περιφρόνησιν ἔτρεπον πρὸς τὰ νομοθετικὰ σώματα. Ἄλλ' οὐδεὶς βεβαίως ἐξεδήλωσε ποτὲ ταύτην μετὰ τοσαύτης αὐθαδεῖας.

Ἄλλ' ἡ τραχύτης αὕτη δὲν εἶνε πραγματικὴ ἢ ἀπλῆ πανοπλία, τὴν ὁποῖαν ὁ Βίσμαρκ ἀρέσκειται νὰ φέρῃ ὅταν πρόκηται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν πάλην. Διότι οὐδεὶς εἶνε μᾶλλον προσηγῆς καὶ καλοκάγαθος ἐν τῷ ἰδιωτικῷ αὐτοῦ βίῳ. Ἡθοποιός τις τοῦ Βερολίνου, ὁ Helmerding, παρέσχεν ἡμῖν ὑπόδειγμα τι τῆς ἔλκυστικῆς ταύτης ἀγαθότητος τοῦ καγκελλάρου.

«Θέλετε νὰ μάθετε, διηγεῖται, πῶς ἐγνώρισα τὸν πρίγκιπα Βίσμαρκ; Ἦτο κατὰ τὸ 1863, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ περιφήμου συνταγματικοῦ ἀγῶνος. Ἡ συνεδρίασις ἦτο θεαλωδῆς εἰς τῶν βουλευτῶν τῆς ἀριστερᾶς ὠμίλει κατηγορῶν σφοδρῶς τὸν ἀντιδημοτικὸν ὑπουργόν, ὅτε ὁ Βίσμαρκ, ὅστις εἶχεν ἀποσυρθῆ εἰς τὸ ἰδιαιτέρων δωματίον του, ἀνοίγων αἰφνιδίως τὴν θύραν αὐτοῦ, ἐπιφαίνεται ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ καὶ λέγει περιφρονητικῶς:

«Ὁ ἀξιότιμος ρήτωρ δύναται ν' ἀποφύγῃ τὸν κόπον νὰ φωνάζῃ τόσον πολὺ. Τὸν ἀκούομεν πολὺ καλὰ καὶ ἀπ' ἐδῶ!»...

Τὴν ἐπιούσαν τοῦ συμβάντος, περὶ οὗ ὠμίλει ὅλος ὁ τύπος, ἐπαίξα κωμῶδιαν τινα, ἐν ἣ ὑπῆρχον καὶ ἱκαναὶ σατυρικαὶ στροφαὶ κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ. Ὅλοι οἱ ὑπαινετοὶ ἐνθουσίαζον τὸ ἀκροατήριον καὶ, ὅταν ἐπέσεν ἡ αὐλαία, βρονταὶ χειροκροτημάτων ἐξεργάγησαν. Ἐπὶ τούτῳ, ἐμφανίζομαι διὰ μίαν στιγμὴν πάλιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ λέγω ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ πλῆθος: «Μὴ θορυβεῖτε τόσον πολὺ, κύριοι. Σὰς ἀκούομεν πολὺ καλὰ καὶ ἀπ' ἐδῶ». Ὁ ἀστεϊσμός ἤρπεν ὑπερβαλλόντως. Ὁ Βίσμαρκ τοσοῦτον εὐηρεστήθη ὅστε ἦλθε καὶ μὲ εὐχαρίστησεν αὐτοπροσώπως. Ἐκτοτε τακτικῶς μου στέλλει τὸ ἐπισκεπτήριόν του ἐκάστην Ἰανουαρίου καὶ δασκίς ἔχῃ εὐκαιρίαν ἔρχεται καὶ μὲ χειροκροτεῖ πάντοτε. . . Μίαν ἡμέραν μὲ καλεῖ εἰς γεῦμα, τὴν 6 Σεπτεμβρίου, εἰς τὰς δύο. Ἐκμαθεῖν ἡδυνάμην βεβαίως διὰ νὰ εἶμαι ἀκριβῆς εἰς τὴν πρόσκλησιν, ἀλλ' ἀνησύχουν ὀλίγον διότι ἐγνώριζα ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς Βερολίνον καὶ πᾶσα ἡ πόλις ἦτο ἀνάστατος. Πράγματι δὲν εὔρον τὸν καγκελλάριον παρ' αὐτῷ. Ἄλλ' ἀνεμένον ὑπὸ τῆς οἰκογενείας του, ἠτις μὲ ὑπέδεχθη χαριέστατα, καὶ καθ' ἡν στιγμὴν ἤκει μεσημβρία ἀφίκετο καὶ ὁ πρίγκιψ. Τὸ γεῦμα ὑπῆρξε φαειρότατον καὶ οἰκειότατον. Ὁ Βίσμαρκ εἶχεν ἐμπροσθέν του ὄχι ποτήρια, ἀλλὰ κύπελλα μεγάλα, ὃν τὸ μεγαλύτερον διὰ τὸν οἶνον τοῦ Πόρτο καὶ τὸ μικρότερον διὰ τὸν καμπανίτην. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ἡ πριγκίπισσα ἔφερεν ἡ ἴδια εἰς τὸν σύζυγόν της μεγάλην κηποσύριγγα ἐκ πορσελάνης, ἣν ἐκάπνισεν ἡμιλῶν μαζί μου. Ἐπειτα διὰ μίας μοι λέγει: «Ἀγαπητέ μου Helmerding, σοῦ ζητῶ συγγνώμην. Ἄλλὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ὑπάγω νὰ ὑποδεχθῶ τὸν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας εἰς τὸν σταθμὸν.» Καὶ ἐπὶ τούτοις μοι σφίγγει τὴν χεῖρα καὶ ἀπέρχεται».

Δὲν εἶνε χαριστάτης εἰκόνας καὶ δὲν προτιμᾷ τὸν Βίσμαρκ τοῦτον ἀπὸ τὸν τοῦ Ράιχσταγ;

M.

Τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν ἀποσταλεῖσαν ἡμῖν παρὰ τίνος τῶν συνδρομητῶν τῆς «Ἐστίας» εὐχαρίστως δημοσιεύομεν ἐνταῦθα.

ΑΙ ΔΩΡΕΑΙ

Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν

Ἀξιότιμε κύριε διευθυντὰ τῆς «Ἐστίας».

Ἄν νομίζητε ἀξίας λόγου τινός, φιλοξενήσατε ἐν τῷ ἀξιολόγῳ ἡμῶν περιοδικῷ τὰς ἐπαμένας σκέψεις μου περὶ ζητήματος οὐχὶ κοινοῦ, ὡς φρονῶ, ἀλλὰ τὰ μάλιστα σοβαροῦ.

Δὲν ἀγνοεῖτε, κύριε Διευθυντὰ, ὅτι ἐν τῶν ἐμφαντικωτάτων χαρακτηριστικῶν τῶν ἐν τῇ ξένη ἰδίᾳ διατριβόντων Ἑλλήνων εἶνε ἡ θερμὴ πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπη. Ὅπως τὸ ἡλιοτρόπιον στρέφεται πρὸς τὸν ἀκτινόβολον Ἥλιον, ὁμοίως οὗτοι ἔχουσι διαρκῶς πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα ἐστραμμένον τὸν νοῦν αὐτῶν. Δι' ὃ εἶτε πρὸ τοῦ θανάτου των εἶτε τὰς τελευταίας θελήσεις των χαράσσοντες, ἐνθυμοῦνται πάντοτε τὴν γενέθλιον χώραν ἢ τὴν πανελληνίον Πατρίδα· ἰδρῶσιν ἢ συντηροῦσι σχολεῖα, οἰκοδομοῦσιν ἢ προικοδοτοῦσι νοσοκομεῖα ἢ ὄρφανοτροφεῖα. Οἱ ὑψηρεῖς καὶ καλλιμαρμαρινοὶ τῶν Μουσῶν, τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ ἐλέου οἱ κοσμοῦντες τὰς Ἀθήνας, ἀνηγέρθησαν διὰ τῶν ἰδιωτικῶν εἰσφορῶν τῶν φιλοπατρίδων τούτων τέκνων τῆς Ἑλλάδος. Τίς οἶδε διὰ τίνος μόχθου συνελέθησαν κατὰ μικρὸν, ἐπὶ ἔτη, τὰ χρήματα ἐκεῖνα, τίς οἶδε διὰ ποῖων στερήσεων ἐκερδήθησαν ἰδίως τὰ πρῶτα τῶν χρημάτων, ὅποτε οἱ μετὰ ταῦτα μεγαλόφρονες δωρηταί, πτωχότατοι ὑπάλληλοι, ἔτρωνον ξηρὸν ἄρτον καὶ κατεκλίνοντο ἐπὶ ψιβάθου Ποῖα δὲ συγκινήσις θὰ κατέχευε τὴν ψυχὴν των ὅτε ἡ χεῖρ των ἐχάρασσε τὸ δωρούμενον ποσόν, ποῖαν ἀγαλλίασιν θὰ ἠσθάνοντο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀφειδῶς ἀποζημιούσαν αὐτοὺς διὰ τὰς κακουχίας ὀλοκλήρου βίου!

Ἀλλὰ τὰ χρήματα ταῦτα τὰ τόσον πολυτιμα—πολύτιμα καὶ ἐκ τοῦ κόπου ὃν ἐστοίχισαν καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ εἰς ὃν προορίζονται—χρησιμοποιοῦνται ἄραγε πάντοτε ὡς δεῖ; Γινώσκουσιν οἱ μακρὰν τῆς Ἑλλάδος διαβιούντες φιλόμουσοι καὶ φιλοπατρίδες ἐκεῖνοι ἄνδρες τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τῆς φιλάτης χώρας, τὰς ἐνεστώσας αὐτῆς ἀνάγκας τὰς μὴ θεραπευθείσας καὶ ἐπείγουσας; Φαίνονται ἄραγε πάντοτε ὀφέλμοι ὅσον ἐπίθου νὰ φανῶσι, εὐεργετοῦσιν ὅσον ἠδύναντο νὰ εὐεργετήσωσι;

Ἡ ἀξία τῆς εὐεργεσίας δὲν ὑπολογίζεται μόνον ἐκ τῆς εὐγενοῦς ὁρμῆς, ἠτις ἐμπνέει αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς πρακτικῆς ὀφελείας ἣν ἐπάγειται. Βεβαίως οἱ μέχρι τοῦδε γενναιοφρόνως προσενεγκόντες τὸν πλοῦτον αὐτῶν εἰς τὸ ἔθνος φιλοπατρίδες Ἑλλήνες ἐπραξάν τοῦτο ὄρ-

μώμενοι εκ του εύγενοῦς πόθου νά φανώσιν ὡς πλείστον εὐεργετικοί εἰς τὸ ἔθνος, προσερχόμενοι ἀρωγοί εἰς ἐκείνας τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας, ὧν ἡ θεραπεία ἐφαίνεται αὐτοῖς μᾶλλον ἐπίγουσα ἢ ὑπεδεικνύετο παρ' ἄλλων ὡς τοιαύτη. Καί ἐν τοῖς πλείστοις ἐπέτυχον, πληρώσαντες πραγματικὰς ἀνάγκας τῆς ἡμετέρας πατρίδος, ἧτις δικαίως γεραίρει καὶ τιμᾷ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἀναγραφέντα ἀνεξιτήλοις γράμμασι ἐν τῇ ἐθνικῇ συνειδήσει. Τὰ πλείστα τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι διὰ τοῦ χρήματος τοιούτων φιλοπατρῶν Ἑλλήνων ἀνηγέρθησαν, πλείστα ἄλλα ἐν τῇ ἑλληνικῇ Ἀνατολῇ ὅμοια ἰδρύματα συντηροῦνται ἐκ κληροδοτημάτων καὶ γενναίων εἰσφορῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλ' ἀράγε αὐταὶ καὶ μόναι εἶνε αἱ ἐπίγουσαι ἀνάγκαι τῆς ἡμετέρας Πατρίδος; Μόνῃ ἢ παιδείᾳ, μόνῃ ἢ φιλανθρωπείᾳ, ἔχουσιν ἀνάγκην ὑποστηρίξεως καὶ θεραπείας ἐν Ἑλλάδι; Ὑπὲρ αὐτῶν προσηχθήσαν καὶ ἰδαπανήθησαν ἕως σήμερον πολλὰ ἑκατομμύρια, καὶ καθ' ἑκάστην προσφέρονται, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ πλοῦτος τῶν μεγαθυμῶν Ἑλλήνων δὲν θέλει παύσει διατιθέμενος ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῶν φώτων καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἀράγε καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἀνάγκαι τῆς πατρίδος, ὧν ἡ θεραπεία εἶνε, ἂν ὄχι καὶ μᾶλλον ἀπαραίτητος καὶ ἐπίγουσα ἄλλ' ἐξ ἰσοῦ τοῦλάχιστον ἀναγκαία; Ἐγὼ νομίζω, κύριε Διευθυντά, ὅτι ἂν ἐξετάσῃ τις, πολλὰς τοιαύτας δύναται νά εὕρῃ. Ποῖαι ὠρισμένως εἰσὶν αὐταὶ δὲν εἶμαι βεβαίως ὁ κατάλληλος νά καταδείξω, οὔτε δύναται ἡ γνώμη μου νά εἶνε ἀλάνθαστος εἰς τὴν διάγνωσιν αὐτῶν. Ἄλλ' οὐδὲ οἱ φιλογενεῖς καὶ μεγαλόφρονες ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἱ ἐν τῇ ξένη μακρὰν τῆς πατρίδος διατρίβοντες, καὶ περὶ ἄλλα διαρκῶς ἀσχολούμενοι, εἶνε δυνατόν νά γινώσκωσιν αὐτάς, ἀφοῦ οὐδεὶς ποτε ἐκ τῶν ἀρμοδίων ἢ δυναμένων ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν χρησιμότητα νά ὑποδείξῃ εἰς αὐτοὺς τὸν τρόπον, καθ' ὃν σκοπιμώτατα δύνανται νά πληρώσωσι τὸν διακατῆ αὐτῶν πόθον τοῦ νά φανώσιν εὐεργετικοί εἰς τὴν πατρίδα. Μέχρι τῆς ἀκοῆς αὐτῶν τὰ ὀνόματα μόνον ἐκπαιδευτικῶν τινῶν ἢ φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων ἐξικινῶνται καὶ πρὸς ταῦτα συνδέουσι τὴν εὐγενῆ ὁρμὴν τῆς πρὸς τὸ ἔθνος μεγαλοδωρίας αὐτῶν. Τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἀντιπροσωπεύουν ἐν τῇ ξενιτείᾳ τῶν τὰ ἰδρύματα ταῦτα, καὶ προσφέρουσιν ὅπου προσήνεγκον καὶ ἄλλοι, καὶ διέρχονται διὰ τῆς πεπατημένης ὁδοῦ, διότι δὲν βλέπουν καὶ ἄλλην πρό αὐτῶν.

Ἄλλως βεβαίως θὰ ἐπραττον ἂν ἐγίνωσκον τὰς ἀληθείς, τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας τῆς χώρας ἡμῶν. Ἄλλως θὰ εὐηργέτων ἂν φωνή τις

ὑψοῦτο καὶ ἐφθανε μέχρις αὐτῶν λέγουσα περὶ τοῦ: Ὡ φιλοπατρίδες Ἑλληνες, ὦ ἀδελφοί μας οὐς ἠνύνησεν ἡ τύχη· ἀφ' οὗ ἀγαπάτε τόσον τὴν Ἑλλάδα, ἰδοὺ πῶς δύνασθε σκοπίμως νά βοηθήσητε αὐτήν. Αἱ ἐνεστῶσαι ἀνάγκαι τῆς Ἑλλάδος εἶνε αὐταὶ καὶ αὐταὶ· σεῖς ζητεῖτε μόνον νά ὠφελήσητε· πληρώσατε αὐτάς καὶ θὰ ὠφελήσητε περισσότερο, καὶ θὰ ἔχητε τὴν βεβαιότητα ὅτι συνετελέσατε περισσότερο εἰς τὴν πρόοδον, τὴν εὐημερίαν, τὴν δόξαν τῆς φιλιότητος Ἑλλάδος!

Νομίζω, κύριε Διευθυντά, ὅτι τοῦτο δύναται νά κατορθωθῇ ἂν ἀποταθῆτε εἰς συνεργάτας ἡμῶν ἢ ἄλλους φιλοπατρίδας καὶ σώφρονες ἄνδρας, ἐκ τῶν ἀσχολιῶν αὐτῶν ἢ τῆς καθ' ἑκάστην πείρας τοῦ βίου γινώσκοντας τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας τῆς Πατρίδος, ὧν ἐπίγει ἡ θεραπεία. Ἄς εἰπωσι ποῖαι εἶνε αἱ ἐθνικαὶ αὐταὶ ἀνάγκαι· ἄς ἀποφανθῶσι ποῖαν ὑποστηρίζουν θεωροῦσιν ἀπαραίτητον, ποῖαν ἐμψύχωσιν ἀναπόφευκτον· καὶ ὁ σπῆρος τῶν λόγων αὐτῶν δὲν θὰ πέσῃ ἐπὶ πετρῶν, θὰ παραγάγῃ πάντως τοὺς καρπούς του. Πολλοὶ βεβαίως τῶν ἐνταῦθα ἢ ἐν τῇ ξένη ὁμογενῶν, οἵτινες μέχρι τοῦδε ἐπραττον τὸ καλόν, θὰ πράξωσι τὸ καλλίτερον ἅμα μάθωσι ποῖον εἶνε τοῦτο. Καὶ τὴν μεγαλόφρονα στιγμὴν ὅτε ἀποφασίζουσι νά προσενέγκωσι περιουσίαν ὅλην εἰς τὸ ἔθνος, ἢ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν ὅτε ἀποτεῖνους τὸν πρῶτον ἀποχαιρετισμὸν εἰς τὸν κόσμον συντάσσοντες τὴν διαθήκην τῶν, αἱ γινῶμαι αὐταὶ θὰ διέλθωσι τοῦ πνεύματός τῶν καὶ ἡ γενναϊοδωρὸς χεὶρ τῶν θὰ ἐνσαρκώσῃ ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ εἶτα θὰ πραγματοποιήσῃ αὐτάς.

Δέξασθε κτλ.

Εἶς ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων συνδρομητῶν σας.

Αἱ Νησσοὶ τῆς Ἰσλανδίας

Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐτυχία τῆς Ἰσλανδίας ὁφείλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸ πτηνὸν Νῆσσα ἢ πελοφόρος, ἐξ οὗ λαμβάνεται τὸ ἀνά τὴν Εὐρώπην ἀποστελλόμενον πῖλον.

Κατέναντι τοῦ λιμένος Ρεκιαθικ κεῖνται τρεῖς νῆσοι, ἐφ' ὧν αἱ νῆσοι συζευγνύονται, πηγνύουσι τὰς φωλεὰς τῶν καὶ τίκτουσι κατὰ μῆνα Ἰούνιον ἑκάστου ἔτους. Ὁ τόκος τῆς πτελοφόρου νήσσης εἶνε περιεργότατος. Ὅταν ἡ θήλεια ἐκλέξῃ τὸ μέρος, ἐν ᾧ θέλει νά θέσῃ τὰ φῶα αὐτῆς, ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ σώματός της πτερὰ, δι' ὧν στρώνει τὸ βᾶθος καὶ τὰ πλευρὰ τῆς φωλεᾶς, μεθ' ὃ τίκτει ἐξ φῶα, σπανίως δὲ πλειότερα. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ ἄρρην, ὡς ἐξαιρετικὸς πατὴρ οἰκογενείας, ἐπιτηρεῖ τὴν σύζυγον

αὐτῆς, πολλάκις μάλιστα ὅταν αὐτὴ θελήσῃ νά φύγῃ, τὴν ἐπαναφέρει εἰς τὴν φωλεάν. Τὴν ἐπαύριον ὁ κύριος τῆς γῆς ἐρχεται καὶ λαμβάνει τότε πῖλον καὶ τὰ φῶα. Τὸ δύστηνον ζεῦγος, ὅπερ πάσῃ δυνάμει ἀντέστη εἰς τὴν ἀρπαγὴν ἀγωνισθὲν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, μεταβαίνει εἰς ἀπόστασιν τινα καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸ ἔργον. Ἀλλὰ καὶ ὁ νέος κύριος ἐρχεται καὶ λαμβάνει τὸ πολυτιμὸν προϊόν. Ἀκαταπόνητος ἡ μήτηρ ἐπιλαμβάνεται ἐκ νέου τοῦ ἔργου, καὶ κατὰ τὴν φορὰν ταύτην εὐτυχέστερα ἐγκαταλείπεται ἡσυχῆς, διότι ἂν καὶ πάλιν ἀφῆρουντο αὐτῆς τὰ φῶα, θὰ ἔπαυε καθ' ὁλοκληρίαν τίκτουσα. Ἄν ὅμως τὰ φῶα ἀφίενται ἀνέπαφα, καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα ἀφαιρεῖται μέρος τοῦ πτίλου τοῦ στρωννύοντος τὴν φωλεάν, καὶ ἡ δυστυχῆς μήτηρ ἐξακολουθεῖ ἀποπτιλουμένη, μέχρις οὗ ἀπομῆνε σχεδὸν γυμνὴ καὶ ἐστερημένη καὶ τοῦ ἐλαχίστου πτίλου πρὸς κάλυψιν τῆς ὑγρᾶς ὀπῆς ἐν ἣ εὐρίσκονται τὰ φῶα τῆς. Τότε ὁ παρ' αὐτὴν καθήμενος ἄρρην προσέρχεται ἀρωγός, ἀποσπῶν καὶ αὐτὸς τὸ πῖλον του, ὅπερ οἱ Ἰσλανδοὶ διακρίνουσιν ἐκ τοῦ τῆς θηλείας, διότι εἶνε λευκὸν ὡς προσερχόμενον ἐκ τῶν πλευρῶν τοῦ ζῆου.

Περιεργότατον θέαμα παριστᾷ ὁλόκληρος ἡ ἀκτὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπώσεως. Χιλιάδες πτηνῶν ἐπώζουσι τὰ φῶα τῶν μηδὲως ταρασσόμενα ὑπὸ τῆς παρουσίας τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ κάτοικοι φροντίζουσι νά μὴ ἐξαγριώσῃ τὰ πτηνὰ καὶ τ' ἀναγκάσωσι νά ἐγκαταλείψωσι τὴν χώραν αὐτῶν· ἐνεκα τούτου ἀπαγορεύεται εἰς τὰ πλοῖα νά χαιρετῶσι διὰ κανονιοβολισμῶν ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς ἀνυψώσεως τῆς σημαίας. Ὁ κρότος τοῦ τηλεβόλου ἠδύνατο νά ταραξῇ τὰς νήσους καὶ βλάβῃ τὴν ἐπώσιν. Τιμωρεῖται δὲ διὰ προστίμου καὶ φυλακίσεως ὁ συλλαμβάνων ἢ φονεύων δι' ὄπλου ἐν ἐκ τῶν πτηνῶν τούτων.

Μετὰ πέντε ἕως ἑξ ἑβδομάδας ἡ ἐπώσις πάντων τῶν πτηνῶν λήγει, καὶ οἱ νεοσοὶ μόλις ἐξεληθόντες τοῦ φῶου λαμβάνουσι τὴν εἰς τὸ ὕδωρ ἄγουσαν, ἔνθα ἡ μήτηρ διδάσκει τοὺς νεοσοὺς νά κολυμβῶσι μεταχειριζόμενη μέθοδον τεχνικωτάτην.

Αὕτη προπορεύεται, ἐνθα ῥῖνουσα διὰ τῆς φωνῆς τῆς τοῦ νεοσοῦ ὅπως τὴν ἀκολουθῶσι· μεθ' ὃ μόλις φθάσῃ εἰς τὴν ἀκτὴν ἀναβιβάζει τοὺς ἐπὶ τῶν νῶτων τῆς καὶ κολυμβᾷ εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τῆς γῆς. Ἀφικομένη εἰς τὸ μέρος τοῦτο καταδύεται καὶ ἀναγκάζει τοὺς ἐγκαταλειπομένους νεοσοὺς νά κολυμβῶσι μόνον. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν ἐπανέρχονται πλέον εἰς τὴν γῆν, ἀλλ' ἀναπαύονται ἐπὶ μικρῶν σκοπέλων καταβρεχομένων διαρκῶς ὑπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐφ' ὧν φύονται φυτὰ τινα

ὕδροχαρῆ. Ἐπ' αὐτῶν οἱ γηραιοὶ γονεῖς τοὺς διδάσκουσι πῶς νά τρέφονται διὰ μικρῶν μυῶν (μυδιῶν) καὶ μαλακοστράκων. Τὸ χρῶμα τῶν νεαρῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος εἶνε τεφρὸν χαλυβδίνον κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος καθίσταται βαθύτερον, καὶ κατὰ τὸ τρίτον τὸ πτέρωμα τῶν δύο φύλων γίνεται ὅλως διόλου διάφορον. Τότε οἱ ἄρρηνες γίνονται μέλανες καὶ κοσμῶνται διὰ πάντων τῶν θελγήτρων ὅπως τύχωσιν, οὐχὶ ὅμως ἄνευ πάλης σπουδαίας μεταξὺ ἀντεραστῶν, συζύγου διακρινομένης τοῦ ἄρρηνος διὰ τῶν ἀσθενεστῶν χρωματισμῶν τοῦ πτερώματος.

Τὸ ἔαρ εἶνε ἡ εὐτυχῆς ἐποχὴ τῆς συζεύξεως, τὸν δὲ χειμῶνα αἱ πτελοφόροι νῆσοι ἐγκαταλείπουσι τὰς βορείους χώρας μεταναστεύουσαι πρὸς νότον μέχρις Ὀλλανδίας. Τινὲς ὅμως παραμένουσι διαρκῶς ἐν τῷ τόπῳ τῆς γεννήσεώς των. Ἡ τιμὴ τοῦ πτίλου πωλουμένου ἐπιτοπίως εἶνε φράγκα 15 κατὰ λίτραν, ἰσοδυναμοῦσαν πρὸς 156 δράμια· τὰ δὲ φῶα φημίζονται ὡς ἔδεσμα ἐξαιρετικόν. Τὸ χρῶμα αὐτῶν εἶνε πρασινωπὸν κατὰ δὲ τὸ μέγεθος διπλάσια τῶν τῆς ἀλεκτορίδος καὶ περιέχουσι συχνότατα δύο λευκοὺς.

.. A.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Οἱ ἐρόμενοι καὶ οἱ φανατικοὶ ἐν τῇ θρησκείᾳ ὁμοιάζουσι κατὰ τοῦτο, ὅτι ἀμφότεροι εἶνε ἀνεπίδεκτοι οἰασθήποτε διὰ λόγου παραινέσεως καὶ διδασκαλίας.

Ἐρως ἄνευ κωλυμάτων ὁμοιάζει σκηνογραφίαν ἄνευ ὁρέων. Ἀμφότερα καθίστανται ἐπὶ τέλους μονότονα καὶ πληκτικά.

Τότε μόνον δυνάμεθα νά εἰπώμεν ὅτι ἀγαπῶμεν ἀνθρώπον τινα, ὅταν συμπαθῶμεν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐλαττώματά του.

Ἡ ὑαλινὴ πλᾶξ τῶν παραθύρων προκαλεῖ μείζονα θόρυβον θραυομένη παρὰ ἢ ἀληθῶς συντριβομένη καρδιά.

Ὅταν χάσῃς τι, τότε μόνον ἐνθυμῆσαι τὰ προτερήματά του.

Ὅταν ἀκούῃς ὅτι εἰς τὸ δεῖνα συνοικέσιον «ὁ δεῖνα ἐπέτυχεν», ἔσο βέβαιος ὅτι ἡ σύζυγος ἀπέτυχεν ἐντελῶς.

Ὁ καλλίτερος τρόπος νά ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων παλαιὰς εὐεργεσίας εἶνε νά παρέχωμεν νέας εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα.

Μία καὶ μόνη ἀπορριφθεῖσα αἰτησις κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ λησμονήσῃ χιλιάς εὐεργεσίας ἄς ἄλλοτε παρέσχομεν εἰς αὐτόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ ἐν Ζακύνθῳ διευθυντὴς τῶν ἀνατολικῶν τηλεγράφων κ. Φόρστερ τηλεγραφικῶς ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσως, ὡς καὶ εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Α. Χρηστομάνον, ὅτι τὴν πρωΐαν τῆς πέμπτης, 15 Ἰανουαρίου, παρατηρήθη ἐλάττωσις τῶν ὑδάτων κατὰ ἓν μέτρον καὶ 20 ἑκατοστὰ, προσελθούσα ἐκ καθιζήσεως τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης, τὴν δὲ ἐσπέραν κατὰ τὴν 9 54 ὦρον ἰσχυρὰ δόνησις σεισμοῦ ἔχουσα τὴν ἐστίν τῆς ἐν τῷ πελάγει παρὰ τὰς Στροφάδας νήσους τὴν δόνησιν ταύτην προερχομένην ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ κυματοειδῆ ἠρθάνθησαν ἰσχυροτέραι ἐν Πύργῳ καὶ Κατακόλῳ. Ὁ κ. Φόρστερ ἐξακολουθεῖ τὰς σεισμολογικὰς του παρατηρήσεις, ἐκφράζει δὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι αὗται θὰ λύσωσι τὸ μέγα ζήτημα τῆς ἐστίας τῶν κατὰ τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα ἐπισημαίνόντων σεισμῶν.

Ἡ « Ἐφημερίς τῶν Συζητήσεων » δημοσιεύει τὸν κατάλογον τῶν συνήθως παρατιθεμένων εἰς τὸ γεῦμα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας ἐδεσμάτων. Ἴδου τίνα εἶνε κυρίως τὰ φαγητὰ δι' ὧν τρέφεται ὁ ὑπέρτατος ἄρχων τοῦ Οὐρανίου Κράτους: πόδες ἄρκτου, οὐραὶ ἐλάφου, γλωσσοὶ νήσας, ὕδος καμήλου, χεῖλη λαγωῦ, μυελὸς βοῦς. Ὁ διάσημος Γάλλος γαστρονόμος Βριλλιά Σοβαρὲν ἔλεγεν « Εἰπέ μου τί τρώγεις, διὰ νὰ σοῦ εἶπω τίς εἶσαι. » Ἐάν τις ἔλεγεν αὐτῷ ὅτι τρώγει κρέας πιθήκου, καμήλου, ἄρκτου, ἐλάφου, θὰ τῷ ἀπήντα βεβαίως: ἀδιστακτως: « Εἶσαι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας ».

Ἡ Βελγικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς Κηπουρικῆς περιγράφει τίνι τρόπῳ οἱ Σίνκι ἐπιτυγχάνουσι πλεῖστα νάνια δένδρα. Ἐν τῷ φλοιῷ πορτογαλλίου ἀνοίγουσιν ὀπὴν δύο ὑρεκατομῆτρων διαμέτρου διὰ τῆς ὀπῆς ταύτης ἀφαιροῦσι πᾶν τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καρποῦ, καὶ πληροῦσι τὸ σχηματισθὲν κενὸν διὰ μίγματος ἰνῶν κοκκῶ, τεμαχίων ἐρίου καὶ κόνεως ἄνθρακος. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συμμύρματος τούτου φυτεύουσι τὸ σπέρμα τοῦ φυτοῦ. Τὸ οὕτω παρασκευασθὲν πορτογαλλικὸν ποτίζουσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, καὶ μετ' ὀλίγον τὸ νέον φυτόν ἀναπτύσσεται καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς ὀπῆς. Αἱ ρίζαι ἐπίσης ἀναπτύσσονται καὶ διαπερῶσι τὸν φλοιὸν, ἀμέσως ὅμως κόπτονται σφριζα, καὶ τοῦτο ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἔτη. Οὕτως ἐπιτυγχάνουσι νὰ ἔχωσι φυτόν τι νάνον ὕψους μόλις 10-12 ὑρεκατομῆτρων, κατὰ δὲ τὴν ὄψιν ὅμως ὅμοιον πρὸς ἀκμαῖον δένδρον. Τὸ φυτόν ἐξακολουθεῖ βλαστάνον ἐπὶ πολλὰ ἔτη χωρὶς ν' ἀναπτύσσεται ἐπὶ πολὺ.

Ὁ μεγαλύτερος τῶν τετρακοσίων γάτων τῶν ἐκθεθέντων ἐσχάτως εἰς τὸ Κρυστάλλινον Παλάτιον κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἐκθέσιν τῶν γάτων ἐ-

ζύγιζεν 23 λίτρας ἀγγλικὰς (8 ὀκάδας καὶ 75 δράμα), πολλοὶ δ' ἄλλοι εἶχον σχεδὸν τὸ αὐτὸ βάρος. Μέλας τις γάτος εἶχεν ἓνα ὄφθαλμὸν κυανοῦν καὶ τὸν ἕτερον λευτοκαρῦχρον. Αἱ πενήντα πέντε κλάσεις τῆς ἐκθέσεως περιελάμβανον πληθὺν ζῴων, ὑπῆρχον δὲ καὶ ὑψαιότατοι γάτοι τῆς νήσου Μάν στερούμενοι καθ' ὅλοκληρίαν οὐράς.

Ὁ κ. Βάτσερ βοηθὸς τοῦ φυσιογραφικοῦ Μουσείου τῆς Κορνελικουτῆς ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: Καθ' ἣν στιγμὴν προσεπάθει νὰ διακρυπῆσθῃ ὦν στρουθοκαμήλου, τοῦτο ἐξερράγη ἐντὸς τῶν χειρῶν του ὡς σφαῖρα δυναμίτιδος καὶ τὸν ἔρριψεν ἀναισθητὸν κατὰ γῆς. Τὸ ὦν εἶχε βλαβὴ κατὰ τὸ ταξιδιον, καὶ ἐν αὐτῷ ἀνεπτύχθησαν ἀέρια ἐπικίνδυνα καὶ δύσσομα ἅτινα προξένησαν τὴν ἐκκρηξιν. Τὸ ὦν ἐζύγιζε τρεῖς λίτρας καὶ τὸ κέλυφος αὐτοῦ ἦτο σκληρότατον, μόνον διὰ σφύρας δυναμένων νὰ θραυσθῇ.

Κατὰ τὴν ἐσχάτως ἐν Γαλλίᾳ γενομένην ἀπογραφήν τῶν κατοίκων ὁ πληθυσμὸς ὁλοκληροῦ τῆς ἐπικρατείας ἀνέρχεται εἰς 38,218,903. Κατὰ τὴν ἀπογραφήν τοῦ 1881 ὁ πληθυσμὸς τῆς Γαλλίας ἀνῆρχετο εἰς 37,672,048. Ἐπομένως ἐντὸς πενταετίας ὁ πληθυσμὸς ἠξήθη κατὰ 546.855 ἄτομα.

Τὸ συνδικάτον τῶν ἀδαμαντοπωλῶν τοῦ Λονδίνου κατέχει νῦν τὸν μεγαλύτερον τῶν γνωστῶν ἀδαμάντων. Ὁ ἀδάμας αὗτος ἀνευρέθη ἐν τῇ νοτίῳ Ἀφρικῇ, ἐζύγιζε δὲ ἀκατέργαστος 400 καράτια. Ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας ἠγόρασε ἐν τῶν τεμαχίων τοῦ ἀδαμάντος ἐκ τῶν ἀπομενόντων μετὰ τὴν κατεργασίαν, ἀντὶ 200,000 φράγκων.

Ἄναποκριτὴς γεωργικῆς ἐφημερίδος ἐπιστέλλει πρὸς αὐτὴν τὰ ἐπόμενα.

« Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος εἰς τῶν φυλάκων μου διηγήθη τὸ ἑξῆς: Ἐἶνε γνωστὴ ἡ ἀπέχθεια τοῦ ἀκανθοχοίρου πρὸς πάντα τὰ ἔρπετα καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τὴν ἐχιδναν, ὀλίγοι ὅμως ἴσως γινώσκουσι πῶς κατορθοῖ νὰ συλλάβῃ τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο ζῷον καὶ τραφῇ ἐξ αὐτοῦ. Ὁ φύλαξ μου περιπατῶν ἐντὸς τοῦ δάσους παρατήρησεν ἐχιδναν κοιμωμένην ἐν τῷ ἡλίῳ, ἐνῶ ὅμως ἠτομάζετο νὰ τὴν φονεύσῃ πυροβολῶν, εἶδεν ἀκανθοχοίρον ἐρχόμενον βραδέως καὶ πλησιάζοντα μετὰ προσοχῆς εἰς τὸ ἔρπετόν. Παρέστη τότε εἰς περιεργότατον θέαμα. Μόλις ὁ ἀκανθοχοίρος ἐπλησίασε τὴν λειαν, ἀρπάζει τὴν οὐρὰν τῆς ἐχιδνης διὰ τῶν ὀδόντων καὶ πάραυτα συσπειροῦται σχηματίζων σφαῖραν. Ἡ ἐχιδνα ἐξυπνήσασα ἐκ τοῦ πόνου, στρέφεται, παρατρεῖ τὸν ἐχθρόν της καὶ ἐπιτίθεται κατ' αὐτοῦ. Ὁ ἀκανθοχοίρος μένει ἀκίνητος. Ἡ ἐχιδνα μανιώδης, τὸν σῦρει, τὸν περιστρέφει, παλαίει, σφριζεὶ καὶ περιστρέφεται. Μετὰ πάντε λεπτὰ καθίσταται αἱματόφυρτος. Τὸ στόμαχ της εἶναι πλέον ἀληθῆς πληγῆ ἐπὶ τέλους καταπίπτει ἀναισθητος, κινεῖται ἐτι ἐπ' ὀλίγον, ἀγωνιᾷ καὶ ἐκπνέει. Ὅταν ὁ ἀκανθοχοίρος ἐνόησε ταύτην ἐντελῶς θαναοῦσαν, τὴν ἄσφηκε καὶ ἡσύχως ἀνεγερθεὶς ἤρχισε κατατρώγων τὴν ἐχιδναν. Ὁ ἀκανθοχοίρος λοιπὸν δὲν ἐφόνευσε τὴν ἐχιδναν, ἀλλὰ τὴν ἠγάπησε ν' αὐτοκτονήσῃ ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν αὐτοῦ τυπτομένη.